

Technische brandveiligheidsvoorschriften voor bestaande woonwagens

BESLUITEN

1. De Beleidsregels technische (brand)veiligheidsvoorschriften voor bestaande woonwagens vast te stellen en daarmee in te stemmen met de volgende (uitgangs)punten:
 - a) Het doel van de Technische (brand)veiligheidsvoorschriften voor bestaande woonwagens is het creëren van een brandveiligheidsniveau voor alle bewoners zoals in de bouwregelgeving is bedoeld. Een en ander kan als brandveilig worden beschouwd als: er binnen de uitruktijd van de brandweer géén kans op brandoverslag bestaat, en de gelegenheid tot tijdig en veilig ontluchten uit een woonwagen en van een standplaats voldoende is verzekerd
 - b) De technische (brand)veiligheidseisen voor bestaande woonwagens gelden ook voor het plaatsen van nieuwe woonwagens op bestaande standplaatsen, als aan de werkelijke onderlinge afstand van 5 m niet kan worden voldaan
 - c) Bij de voorschriften die te maken hebben met het voorkómen van brandoverslag naar andere woonwagens en het veilig en op tijd kunnen vluchten geldt het niveau van nieuwbouw in verband met een tijdige vluchtmogelijkheid .
 - d) In de Technische (brand)veiligheidsvoorschriften zijn gelet op de relevantie alleen de (directe en indirecte) brandveiligheidsvoorschriften van het Bouwbesluit 2003 opgenomen.
2. Bijgaande brief aan de bewoners van de woonwagens vast te stellen.
3. Deze beleidsregels op de gebruikelijke wijze te publiceren.
4. Deze beleidsregels ter kennis te brengen van de gemeenteraad.

Samenvatting

Het college van burgemeester en wethouders heeft de beleidsregels “Technische brandveiligheidsvoorschriften voor bestaande woonwagens” vastgesteld. Het niveau van de brandveiligheidsvoorschriften voor bestaande woonwagens in het Bouwbesluit 2003 is lager dan dat voor nieuwbouw. Door een gemeentelijk niveau van brandveiligheid voor bestaande woonwagens en standplaatsen vast te stellen, wordt een brandveiligheidsniveau gecreëerd waarmee wel voldaan wordt aan de huidige eisen.

TECHNISCHE

(BRAND)VEILIGHEIDSVOORSCHRIFTEN

VOOR

BESTAANDE

WOONWAGENS

GEMEENTE LEIDEN

INLEIDING

Aanleiding tot het samenstellen van het onderhavige voorschrift

In de afgelopen jaren zijn er op het woonwagencentrum aan het Trekvaartplein een groot aantal woon-wagens bijgeplaatst, dan wel vervangen door grotere exemplaren. Het gevolg hiervan is dat de onderlinge afstanden tussen deze wagens zo klein zijn geworden, dat bij brand de kans op brandoverslag naar andere wagens en het gevaar dat daarbij slachtoffers zullen vallen onaanvaardbaar groot is.

Om aan deze situatie een eind te kunnen maken en de gewenste situatie in de toekomst te kunnen handhaven is het noodzakelijk dat er een gemeentelijk niveau van brandveiligheid voor bestaande woonwagens en standplaatsen wordt vastgesteld.

Het brandveiligheidsniveau voor bestaande woonwagens in het Bouwbesluit 2003

Het niveau van de brandveiligheidsvoorschriften voor bestaande woonwagens in het Bouwbesluit 2003 is lager dan dat voor nieuwbouw. Het niveau voor bestaande bouw is ongeveer het niveau waarop omstreeks 1930 werd gebouwd. Het zal duidelijk zijn dat de woonwagens in die tijd veel kleiner en heel anders geconstrueerd waren dan de huidige wagens.

Doel van de Technische (brand)veiligheidsvoorschriften voor bestaande woonwagens

Het doel van de Technische (brand)veiligheidsvoorschriften voor bestaande woonwagens is het creëren van een brandveiligheidsniveau voor alle bewoners op een woonwagenlocatie zoals in de bouwregelgeving is bedoeld. Een en ander kan als brandveilig worden beschouwd als:

- a. er binnen de uitruktijd van de brandweer géén kans op brandoverslag bestaat, en
- b. de gelegenheid tot tijdig en veilig ontluchten uit een woonwagen en van een standplaats voldoende is verzekerd.

Toepassingsgebied van de onderhavige voorschriften

De Technische (brand)veiligheidsvoorschriften voor bestaande woonwagens gelden ook voor het plaatsen van nieuwe woonwagens op bestaande standplaatsen, als aan de werkelijke onderlinge afstand van 5 m **niet** kan worden voldaan.

Het gekozen niveau van de onderhavige voorschriften

Op een aantal plaatsen is gekozen voor het niveau voor nieuwbouw. Dit is met name het geval bij de voorschriften die te maken hebben met het voorkomen van brandoverslag naar andere woonwagens en het veilig en op tijd kunnen vluchten. Dit omdat een gebruiker van een bestaande woonwagen die naast een in brand staande woonwagen staat, ook het recht heeft om op tijd te kunnen vluchten.

Voor het bepalen van het niveau voor brandveiligheid is gebruik gemaakt van de volgende stukken:

- het 'Bouwbesluit 2003;
- het beleidsstuk 'Handboek 6 Bouwplanadvisering C-02/03 Uitwerkingen Bouwbesluit 2.106, lid 6 Woonwagens: Beperking van uitbreiding van brand (versie 30 november 2004)', van de Brandweer Midden en West Brabant;
- het concept 'Brandveiligheid woonwagens en woonwagenstandplaatsen' d.d. 26 september 2005 van de Hulpverleningsregio Haaglanden;
- de werkinstructie 'WOONWAGENS EN BRANDVEILIGHEID' d.d. januari 2005, van de Afdeling Bouwtoezicht Dienst Stadsontwikkeling en Grondzaken van de gemeente Maastricht.

Voor de brandveiligheid zijn niet alle voorschriften van het Bouwbesluit relevant. Om die reden zijn in de onderhavige voorschriften alleen de artikelen over brandveiligheid opgenomen en die artikelen welke daar direct of indirect mee verband houden.

Oktober 2005

Samensteller
Ing. W.H.G.J. Brama
Beleidsmedewerker
Regionale Brandweer Hollands-Midden

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Algemene bepalingen	4
§ 1.1	Definitie en begripsbepalingen	4
§ 1.2	Toepassing NEN, NEN-EN en aansluitvoorwaarden	6
§ 1.3	Gelijkwaardigheidsbepaling	6
Hoofdstuk 2	Voorschriften uit het oogpunt van veiligheid	7
Afdeling 2.1	Algemene sterkte van de bouwconstructie	7
Afdeling 2.2	Sterkte bij brand	7
Afdeling 2.3	Vloerafscheiding	7
Afdeling 2.4	Overbrugging van hoogteverschillen	7
Afdeling 2.5	Trap	8
Afdeling 2.6	Hellingbaan	8
Afdeling 2.7	Elektriciteits- en noodstroomvoorziening	8
Afdeling 2.8	Verlichting	8
Afdeling 2.9	Gasvoorziening	8
Afdeling 2.10	Beweegbare constructie-onderdelen	8
Afdeling 2.11	Beperking van het ontstaan van een brandgevaarlijke situatie	9
Afdeling 2.12	Beperking van ontwikkeling van brand	9
Afdeling 2.13	Beperking van uitbreiding van brand	10
Afdeling 2.14	Verdere beperking van uitbreiding van brand	11
Afdeling 2.15	Beperking van ontstaan van rook	11
Afdeling 2.16	Beperking van verspreiding van rook	11
Afdeling 2.17	Vluchten binnen een rookcompartiment en een subbrandcompartiment	11
Afdeling 2.18	Vluchtroutes	12
Afdeling 2.19	Inrichting van rookvrije vluchtroutes	12
Afdeling 2.20	Voorkoming en beperking van ongevallen bij brand	12
Afdeling 2.21	Bestrijding van brand	12
Afdeling 2.24	Toegang van een bouwwerk	12
Hoofdstuk 3	Voorschriften uit het oogpunt van gezondheid	12
Afdeling 3.12	Luchtverversing van overige ruimten	12
Afdeling 3.14	Afvoer van rook	13
Afdeling 3.18	Drinkwatervoorziening	14
Hoofdstuk 4	Voorschriften uit het oogpunt van bruikbaarheid	14
Afdeling 4.6	Verblijfsruimte	14
Afdeling 4.15	Opstelplaats voor een aanrecht en opstelplaats voor een kooktoestel	15
Afdeling 4.16	Opstelplaats voor een stooktoestel	15
Hoofdstuk 5	Slotbepalingen	15
	Artikelgewijze toelichting	16

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

§ 1.1 Definitie en begripsbepalingen

- 1.1 Definitie van een woonwagen
Woonwagen: voor bewoning bestemd gebouw dat is geplaatst op een standplaats, in zijn geheel of in delen kan worden verplaatst en uit maximaal **één** bouwlaag bestaat.
- 1.2 Begripsbepalingen
In deze voorschriften wordt verstaan onder:
- 1.2.1 **belastingscombinatie:** verzameling van belastingen die gelijktijdig kunnen optreden;
- 1.2.2 **bouwconstructie:** onderdeel van een bouwwerk dat bestemd is om belasting te dragen;
- 1.2.3 **bouwlaag:** een deel van een gebouw, dat bestaat uit één of meer ruimten, waarbij de boven-kanten van de afgewerkte vloeren van twee aan elkaar grenzende ruimten niet meer dan 1,5 m in hoogte verschillen;
- 1.2.4 **bouwwerk:** elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die op de plaats van bestemming hetzij direct hetzij indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de ondergrond, bedoeld om ter plaatse te functioneren;
- 1.2.5 **brandcompartiment:** gedeelte van een of meer gebouwen bestemd als maximaal uitbreidingsgebied van brand;
- 1.2.6 **brand- en rookvrije vluchtroute:** van brand gevrijwaarde rookvrije vluchtroute die uitsluitend door verkeersruimten voert;
- 1.2.7 **bijdrage tot brandvoortplanting:** bijdrage tot brandvoortplanting als bedoeld in NEN 6065 of NEN 1775;
- 1.2.8 **CLV-systeem:** CLV-systeem als bedoeld in NEN 2757;
- 1.2.9 **coëfficiënt voor koeling:** coëfficiënt voor koeling als bedoeld in NEN 2916;
- 1.2.10 **constructie-onderdeel:** elk element met een dragende en/of scheidende functie dat deel uitmaakt van een bouwwerk;
- 1.2.11 **factor van de temperatuur van de binnenoppervlakte:** factor van de temperatuur van de binnenoppervlakte als bedoeld in NEN 2778;
- 1.2.12 **fundamentele belastingscombinaties:** fundamentele belastingscombinaties als bedoeld in NEN 6702;
- 1.2.13 **gebouw:** elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke overdekte geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;
- 1.2.14 **gebruiksfunctie:** de gedeelten van een of meer bouwwerken op een perceel of standplaats, die dezelfde gebruiksbestemming hebben en die tezamen een gebruikseenheid vormen;
- 1.2.15 **gebruiksoppervlakte:** gebruiksoppervlakte als bedoeld in NEN 2580;
- 1.2.16 **inwendige scheidingsconstructie:** constructie die de scheiding vormt tussen twee voor mensen toegankelijke besloten ruimten van een gebouw, waaronder begrepen de op die constructie aansluitende delen van andere constructies, voor zover die delen van invloed zijn op het voldoen van die scheidingsconstructie aan een bij of krachtens dit besluit gegeven voorschrift;
- 1.2.17 **lozingstoestel:** lozingstoestel als bedoeld in NEN 3215;
- 1.2.18 **meetniveau:** hoogte van het aansluitende terrein, gemeten ter plaatse van de toegang van het gebouw;
- 1.2.19 **NEN:** door de Stichting Nederlands Normalisatie-Instituut uitgegeven norm;
- 1.2.20 **netto hoogte:** de loodrechte afstand tussen de bovenkant van een afgewerkte vloer of het aansluitende terrein en de onderkant van een daarboven aanwezig plafond, vloer of dak, waarbij incidentele constructiedelen buiten beschouwing worden gelaten;
- 1.2.21 **netto inhoud:** netto inhoud als bedoeld in NEN 2580;
-

- 1.2.22 **nevenfunctie:** gebruiksfunctie die ten dienste staat van een andere gebruiksfunctie;
 - 1.2.23 **nominale belasting:** maximale belasting van een verbrandingstoestel, bepaald op basis van de calorische bovenwaarde van de brandstof waarvoor dat toestel is ingericht;
 - 1.2.24 **nooddeur:** een deur die uitsluitend is bestemd om het bouwwerk te ontvluchten;
 - 1.2.25 **noodtrap:** een trap die uitsluitend is bestemd om het bouwwerk te ontvluchten;
 - 1.2.26 **rookcompartiment:** gedeelte van een of meer gebouwen bestemd als maximaal uitbreidingsgebied van rook;
 - 1.2.27 **rookmelder:** rookmelder als bedoeld in NEN 2555;
 - 1.2.28 **rookproductie:** rookproductie als bedoeld in NEN 6066;
 - 1.2.29 **rookvrije vluchtroute:** van rook gevrijwaarde route die begint bij een toegang van een rook-compartiment of een subbrandcompartiment, uitsluitend voert over vloeren, trappen of helling-banen en eindigt op een veilige plaats, zonder dat gebruik behoeft te worden gemaakt van een lift;
 - 1.2.30 **standplaats;** een kavel, bestemd voor het plaatsen van een woonwagen, waarop voorzieningen aanwezig zijn die op het leidingnet van de openbare nutsbedrijven, andere instellingen of van gemeenten kunnen worden aangesloten;
 - 1.2.31 **stookplaats:** stookplaats als bedoeld NEN 6061;
 - 1.2.32 **stookruimte:** een stookruimte is een afzonderlijk brandcompartiment, bestemd voor de opstelling van één of meer stooktoestellen met een gezamenlijke nominale belasting van meer dan 130 kW;
 - 1.2.33 **technische ruimte:** ruimte voor het plaatsen van de apparatuur, noodzakelijk voor het functioneren van een gebouw, waaronder in elk geval begrepen een meterruimte, een lift-machineruimte en een stookruimte;
 - 1.2.34 **trappenhuis:** verkeersruimte, waarin een trap ligt;
 - 1.2.35 **uiterste grenstoestand:** uiterste grenstoestand als bedoeld in NEN 6702;
 - 1.2.36 **uitwendige scheidingsconstructie:** constructie die de scheiding vormt tussen een voor mensen toegankelijke besloten ruimte van een gebouw en de buitenlucht, de grond of het water, waaronder begrepen de op die constructie aansluitende delen van andere constructies, voor zover die delen van invloed zijn op het voldoen van die scheidingsconstructie aan een bij of krachtens dit besluit gegeven voorschrift;
 - 1.2.37 **verblijfsgebied:** gedeelte van een gebruiksfunctie met ten minste een verblijfsruimte, bestaande uit een of meer op dezelfde bouwlaag gelegen aan elkaar grenzende ruimten anders dan een toiletruimte, een badruimte, een technische ruimte of een verkeersruimte;
 - 1.2.38 **verblijfsruimte:** ruimte voor het verblijven van mensen, dan wel een ruimte waarin de voor een gebruiksfunctie kenmerkende activiteiten plaatsvinden;
 - 1.2.39 **verkeersroute:** route die begint bij een toegang van een ruimte, uitsluitend voert over vloeren, trappen of hellingbanen en eindigt bij de toegang van een andere ruimte;
 - 1.2.40 **verkeersruimte:** ruimte anders dan een ruimte in een verblijfsgebied, een toiletruimte, een badruimte of een technische ruimte, bestemd voor het bereiken van een andere ruimte;
 - 1.2.41 **vloeroppervlakte:** netto vloeroppervlakte als bedoeld in NEN 2580;
 - 1.2.42 **vluchtrappenhuis:** trappenhuis waardoor een rookvrije vluchtroute voert;
 - 1.2.43 **vrije doorgang:** de afstand in horizontale richting tussen de tegenover elkaar gelegen bouw-delen van een opening of doorgang;
 - 1.2.44 **vrije hoogte:** vrije hoogte als bedoeld in NEN 2580;
 - 1.2.45 **vuurbelasting:** vuurbelasting als bedoeld in NEN 6090;
 - 1.2.46 **weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag:** weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag als bedoeld in NEN 6068;
 - 1.2.47 **weerstand tegen rookdoorgang:** weerstand tegen rookdoorgang als bedoeld in NEN 6075;
 - 1.2.48 **woonfunctie:** gebruiksfunctie voor het wonen;
-

- 1.2.49 **woongebouw**: gebouw of gedeelte van een gebouw, waarin twee of meer woonfuncties liggen, die zijn aangewezen op een of meer gemeenschappelijke verkeersroutes;
- 1.2.50 **zelfredzame persoon**: een persoon die in staat is een brand zelf te ontdekken, het voorval te melden aan de brandweer, zichzelf in veiligheid te brengen en andere personen die worden bedreigd, te waarschuwen.
- 1.3 Gemeenschappelijke ruimten of voorzieningen (artikel 1.2 Bouwbesluit 2003)
Bij of krachtens dit voorschrift worden gedeelten van een bouwwerk, ruimten of voorzieningen, die ten dienste staan van meer dan een gebruiksfunctie, aangeduid als gemeenschappelijk. Zodanige gedeelten, ruimten of voorzieningen worden, met uitzondering van gedeelten van een nevenfunctie, geacht deel uit te maken van ieder van de betrokken gebruiksfuncties.

§ 1.2 Toepassing NEN, NEN-EN en aansluitvoorwaarden

- 1.4 Ministeriële regeling (artikel 1.3 Bouwbesluit 2003)
Bij ministeriële regeling kunnen voorschriften worden gegeven omtrent de toepassing van een in dit besluit genoemde NEN of aansluitvoorwaarde.
- 1.5 Vervanging NEN door NEN-EN (artikel 1.4 Bouwbesluit 2003)
- 1.5.1 Indien een in dit voorschrift genoemde NEN wordt vervangen door een NEN-EN als bedoeld in artikel 4, eerste lid, van de richtlijn bouwproducten, treedt die NEN-EN in de plaats van die NEN.
- 1.5.2 Bij ministeriële regeling kunnen voorschriften worden gegeven omtrent de toepassing van een NEN-EN als bedoeld in het eerste lid, waarbij, voor zover nodig, kan worden afgeweken van een bij of krachtens dit besluit gegeven voorschrift.

§ 1.3 Gelijkwaardigheidsbepaling

- 1.6 Gelijkwaardigheidsbepaling (artikel 1.5 Bouwbesluit 2003)
Aan een in het tweede tot en met zesde hoofdstuk gesteld voorschrift dat moet worden toegepast om te voldoen aan een met betrekking tot een bouwwerk of een gedeelte daarvan gestelde eis, hoeft niet te worden voldaan, voor zover anders dan door toepassing van dat voorschrift het bouwwerk of het betrokken gedeelte daarvan ten minste dezelfde mate van veiligheid, bescherming van de gezondheid, bruikbaarheid, energiezuinigheid en bescherming van het milieu biedt, als is beoogd met het betrokken voorschrift.
-

HOOFDSTUK 2 VOORSCHRIFTEN UIT HET OOGPUNT VAN VEILIGHEID

AFDELING 2.1 ALGEMENE STERKTE VAN DE BOUWCONSTRUCTIE

2.1 Functionele eis (artikel 2.5 Bouwbesluit 2003)

2.1.1 Een bestaande woonwagen heeft een bouwconstructie die gedurende de in NEN 6700 bedoelde referentieperiode voldoende bestand is tegen de daarop werkende krachten.

2.1.2 Aan de in het eerste lid gestelde eis wordt voldaan door toepassing van de voorschriften, die in de artikelen 2.2 en 2.3 zijn gegeven.

2.2 Belastingscombinaties bouwconstructie (artikel 2.6 Bouwbesluit 2003)

2.2.1 Een uiterste grenstoestand van een bouwconstructie wordt niet overschreden bij de fundamentele belastingscombinaties, bepaald volgens NEN 6702. Voor zover NEN 6702 niet voorziet in de kwantificering van de belastingscombinaties wordt uitgegaan van NEN 6700.

2.2.2 In afwijking van het eerste lid, kan voor de bouwconstructie van een toiletruimte, een bad-ruimte, een meterruimte, een opstelplaats voor een warmwatertoestel en een opstelplaats voor een stooktoestel worden uitgegaan van de fundamentele belastingscombinaties, bepaald volgens NEN 3859.

2.3 Uiterste grenstoestand (artikel 2.7 Bouwbesluit 2003)

2.3.1 Het niet overschrijden van een uiterste grenstoestand als bedoeld in artikel 2.2 wordt bepaald volgens:

- a. NEN 6710 of NEN 6770, indien de bouwconstructie is vervaardigd van metaal als bedoeld in die normen,
- b. NEN 6720 of NEN 6790, indien de bouwconstructie is vervaardigd van steenachtig materiaal als bedoeld in die normen,
- c. NEN 6760, indien de bouwconstructie is vervaardigd van hout als bedoeld in die norm,
- d. NEN 2608, indien de bouwconstructie is vervaardigd van glas als bedoeld in die norm, of
- e. NEN 6707, indien de bouwconstructie de bevestiging van dakbedekking is als bedoeld in die norm.

2.3.2 Indien voor een bouwconstructie wordt uitgegaan van de belastingscombinaties, bepaald volgens NEN 3859, wordt, in afwijking van het eerste lid, het niet overschrijden van een uiterste grenstoestand bepaald volgens NEN 3859.

2.3.3 Indien een ander materiaal of een andere bepalingmethode is toegepast dan aangegeven in het eerste en tweede lid, wordt het niet overschrijden van de uiterste grenstoestand als bedoeld in artikel 2.2, bepaald volgens NEN 6700.

AFDELING 2.2 STERKTE BIJ BRAND

2.4 Functionele eis (artikel 2.11 Bouwbesluit 2003)

Een bestaande woonwagen heeft een bouwconstructie die zodanig is dat de wagen bij brand gedurende enige tijd kan worden verlaten en doorzocht zonder dat er gevaar voor instorting is.

AFDELING 2.3 VLOERAFSCHEIDING

Functionele eis (artikel 2.19 Bouwbesluit 2003)

n.v.t.

AFDELING 2.4 OVERBRUGGING VAN HOOGTEVERSCHILLEN

Functionele eis (artikel 2.25 Bouwbesluit 2003)
n.v.t.

AFDELING 2.5 TRAP

Functionele eis (artikel 2.33 Bouwbesluit 2003)
n.v.t.

AFDELING 2.6 HELLINGBAAN

Functionele eis (artikel 2.42 Bouwbesluit 2003)
n.v.t.

AFDELING 2.7 ELEKTRICITEITS- EN NOODSTROOMVOORZIENING

2.5 Functionele eis (artikel 2.52 Bouwbesluit 2003)

- 2.5.1 Een bestaande woonwagen heeft een veilige voorziening voor elektriciteit.
- 2.5.2 Aan de in het eerste lid gestelde eis wordt voldaan door toepassing van de voorschriften, die in de artikelen 2.6 tot en met 2.8 zijn gegeven.

2.6 Aanwezigheid (artikel 2.53 Bouwbesluit 2003)

Een bestaande woonwagen heeft een voorziening voor elektriciteit.

2.7 Aansluitingen (artikel 2.54 Bouwbesluit 2003)

Een voorziening voor elektriciteit heeft een aansluitmogelijkheid voor aansluiting op het distributienet van elektriciteit.

2.8 Veiligheid (artikel 2.55 Bouwbesluit 2003)

Een voorziening voor elektriciteit voldoet aan bij ministeriële regeling aangewezen voorschriften.

AFDELING 2.8 VERLICHTING

Functionele eis (artikel 2.63 Bouwbesluit 2003)
n.v.t.

AFDELING 2.9 GASVOORZIENING

2.9 Functionele eis (artikel 2.72 Bouwbesluit 2003)

- 2.9.1 Een bestaande woonwagen heeft een veilige voorziening voor gas, tenzij de wagen kan worden aangesloten op een gemeenschappelijke of publieke voorziening voor verwarming.
- 2.9.2 Aan de in het eerste lid gestelde eis wordt voldaan door toepassing van het voorschrift dat in artikel 2.10 is gegeven.

2.10 Veiligheid (artikel 2.74 Bouwbesluit 2003)

Een voorziening voor gas voldoet aan bij ministeriële regeling aangewezen voorschriften.

AFDELING 2.10 BEWEEGBARE CONSTRUCTIE-ONDERDELEN

2.11 Functionele eis (artikel 2.79 Bouwbesluit 2003)

- 2.11.1 Een bestaande woonwagen heeft zodanige beweegbare constructie-onderdelen dat veilig kan worden gevluht en dat veilig gebruik kan worden gemaakt van de aan het perceel grenzende openbare ruimte.
-

- 2.11.2 Aan de in het eerste lid gestelde eis wordt voldaan door toepassing van het voorschrift dat in artikel 2.12 is gegeven.
- 2.12 Hoogte (artikel 2.76 NB Bouwbesluit 2003)
Een beweegbaar constructie-onderdeel bevindt zich in geopende stand niet buiten de standplaats.

AFDELING 2.11 BEPERKING VAN HET ONTSTAAN VAN EEN BRANDGEVAARLIJKE SITUATIE

- 2.13 Functionele eis (artikel 2.88 Bouwbesluit 2003)
- 2.13.1 Een bestaande woonwagen is zodanig dat het ontstaan van een brandgevaarlijke situatie voldoende wordt beperkt.
- 2.13.2 Aan de in het eerste lid gestelde eis wordt voldaan door toepassing van de voorschriften, die in de artikelen 2.14 en 2.15 zijn gegeven.
- 2.14 Stookplaats (artikel 2.89 Bouwbesluit 2003)
Materiaal, toegepast ter plaatse van of in de nabijheid van een stookplaats van een bestaande woonwagen is, bepaald volgens NEN 6064, onbrandbaar, indien:
- ter plaatse van of in de nabijheid van die stookplaats een intensiteit van de warmtestraling kan optreden, die, bepaald volgens NEN 6061, groter is dan 2 kW/m², of
 - in het materiaal een temperatuur kan optreden, die, bepaald volgens NEN 6061, hoger is dan 363 K.
- 2.15 Rookafvoer (artikel 2.90 Bouwbesluit 2003)
- 2.15.1 Een voorziening voor de afvoer van rook is, bepaald volgens NEN 8062, luchtdicht.
- 2.15.2 Materiaal waaruit een voorziening voor de afvoer van rook is samengesteld, is, bepaald volgens NEN 6064, onbrandbaar, indien in dat materiaal een volgens NEN 8062 bepaalde temperatuur kan optreden van meer dan 363 K.

AFDELING 2.12 BEPERKING VAN ONTWIKKELING VAN BRAND

- 2.16 Functionele eis (artikel 2.98 Bouwbesluit 2003)
- 2.16.1 Een bestaande woonwagen is zodanig, dat brand zich niet snel kan ontwikkelen.
- 2.16.2 Aan de in het eerste lid gestelde eis wordt voldaan door toepassing van de voorschriften, die in de artikelen 2.17 tot en met 2.20 zijn gegeven.
- 2.17 Binnenoppervlak (artikel 2.99 Bouwbesluit 2003)
Een constructie-onderdeel heeft aan een zijde die niet grenst aan de buitenlucht een volgens NEN 6065 bepaalde bijdrage tot brandvoortplanting, die voldoet aan klasse 4.
- 2.18 Buitenoppervlak (artikel 2.100 Bouwbesluit 2003)
Een constructie-onderdeel niet zijnde een deur, een raam, een kozijn of een daarmee gelijk te stellen constructie-onderdeel, heeft aan een zijde die grenst aan de buitenlucht, een volgens NEN 6065 bepaalde bijdrage tot brandvoortplanting, die voldoet aan klasse 4.
- 2.19 Beloopbaar vlak (artikel 2.101 Bouwbesluit 2003)
- 2.19.1 De artikelen 2.17 en 2.18 gelden niet voor de bovenzijde van:
- een vloer,
 - een hellingbaan,
 - een trap en
 - een dak.
-

2.19.2 Een vloer, een hellingbaan of een trap heeft aan de bovenzijde een volgens NEN 1775 bepaalde bijdrage tot brandvoortplanting, die ten hoogste gelijk is aan klasse T3.

2.20 Vrijgesteld (artikel 2.102 Bouwbesluit 2003)

Op ten hoogste 5% van de totale oppervlakte van de constructie-onderdelen van elke afzonderlijke ruimte waarvoor volgens de artikelen 2.17 tot en met 2.19 een eis geldt, is de eis niet van toepassing.

AFDELING 2.13 BEPERKING VAN UITBREIDING VAN BRAND

2.21 Functionele eis (artikel 2.110 Bouwbesluit 2003)

2.21.1 Een bestaande woonwag en is zodanig dat de uitbreiding van brand voldoende wordt beperkt.

2.21.2 Aan de in het eerste lid gestelde eis wordt voldaan door toepassing van de voorschriften, die in artikel 2.22 zijn gegeven.

2.22 Weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag (artikel 2.106 NB Bouwbesluit 2003)

2.22.1 De volgens NEN 6068 bepaalde weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag (WBDBO) van een woonwag en naar een andere woonwag en is niet lager dan 30 minuten. Bij de bepaling van deze weerstand wordt uitgegaan van een identieke, doch spiegelsymmetrisch op een afstand van 5 m geplaatste woonwag en.

2.22.2 Als de werkelijke afstand tussen een woonwag en en een andere bestaande woonwag en ten minste 5 m bedraagt, wordt geacht dat er wordt voldaan aan de functionele eis met betrekking tot de "beperking van uitbreiding van brand", als is bedoeld in het eerste lid van artikel 2.110 van het Bouwbesluit 2003.

2.22.3 Indien de werkelijke afstand tussen een woonwag en en een andere woonwag en **kleiner** is dan 5 m, wordt de brandveiligheid geacht voldoende te zijn gewaarborgd, als aan de voorwaarden van een van de volgende gelijkwaardige oplossingen wordt voldaan.

a. Gelijkwaardige oplossing I (brandwerende afscheiding)

Er wordt, daar waar niet aan de eis van 5 m kan worden voldaan, tussen de wagens een afscheiding gebouwd met een brandwerendheid van ten minste 30 minuten.

De lengte van deze afscheiding moet minstens gelijk zijn aan de lengte van de langste wagen. De hoogte van de afscheiding moet ten minste gelijk zijn aan de hoogte van de hoogste wagen vermeerderd met 0,3 m.

De daken van de woonwagens mogen niet brandgevaarlijk zijn en moeten aan de buitenzijde beschikken over een volgens NEN 1775 bepaalde bijdrage tot brandvoortplanting, die voldoet aan klasse T3.

Elke verblijfsruimte van een woonwag en is voorzien van een op een voorzienig voor elektriciteit aangesloten niet-ioniserende rookmelder die voldoet aan de primaire inrichtingseis en de primaire producteisen volgens NEN 2555.

De rookmelders moeten onderling zijn gekoppeld. Op de rookmelders is een akoestische signaalgever aangesloten, als bedoeld in NEN 2575, waarvan het geluidsniveau in andere op een afstand van minder dan 5 m gelegen woonwagens ten minste 75 dB (A) en ten hoogste 85 dB (A) is.

b. Gelijkwaardige oplossing II (brandwerende buitenwanden)

Daar waar de werkelijke afstand tussen een woonwag en en een andere woonwag en minder is dan 5 m, wordt de brandveiligheid geacht voldoende te zijn gewaarborgd, als aan de volgende voorwaarden wordt voldaan.

Een constructieonderdeel van elke woonwag en dat zich op een kleinere afstand dan 5 m van een andere woonwag en bevindt, heeft aan een zijde die grenst aan de buitenlucht, een volgens NEN 6065 bepaalde bijdrage tot

brandvoortplanting, die voldoet aan de klasse 2. Dit kan worden bereikt door tegen de buitenzijden van de wagens een bekleding van plaatmateriaal aan te brengen dat aan deze eis voldoet.

De uitwendige scheidingsconstructie van elke woonwagen die zich op een kleinere afstand dan 5 m van een andere woonwagen bevindt, heeft een brandwerendheid met betrekking tot de scheidende functie van ten minste 15 minuten, bepaald volgens NEN 6069. Gelet op de geringe afstand tussen de gevels van de woonwagens moeten de gevels inclusief de gevelopeningen voldoen aan de criteria die van toepassing zijn op gevels die zowel van binnenuit als van buitenaf door brand worden belast. Dit kan worden bereikt door tegen de buitenzijden van de wagens een bekleding van plaatmateriaal aan te brengen dat aan deze eis voldoet, waarbij van de ramen die gehandhaafd moeten blijven, het glas wordt vervangen door glas met een WBDBO van 15 minuten en, als de kozijnen niet over de vereiste brandwerendheid bezitten, ook de kozijnen worden vervangen.

Ramen die voor de benodigde ventilatie moeten kunnen worden geopend, moeten zijn uitgevoerd als een aan de bovenzijde scharnierend uitzetraam met een spleetstand van ten hoogste 0,1 m. Klep en tuimelramen zijn niet toegestaan.

Woonwagens die zodanig zijn opgesteld dat er deuren tegenover aanwezig zijn, moeten zodanig worden verplaatst dat dit niet meer het geval is.

Elke verblijfsruimte van een woonwagen is voorzien van een op een voorzienig voor elektriciteit aangesloten niet-ioniserende rookmelder die voldoet aan de primaire inrichtingseis en de primaire producteisen volgens NEN 2555. De rookmelders moeten onderling zijn gekoppeld. Op de rookmelders is een akoestische signaalgever aange-slotten, als bedoeld in NEN 2575, waarvan het geluidsniveau in andere op een afstand van minder dan 5 m gelegen woonwagens ten minste 75 dB (A) en ten hoogste 85 dB (A) is.

c. Gelijkwaardige oplossing III (woningsprinklers)

De woonwagens die op een kleinere afstand dan 5 m van elkaar zijn opgesteld, worden uitgerust met een op de voorziening voor drinkwater (*waterleiding*) aangesloten gecertificeerde automatische blusinstallatie met woningsprinklers als bedoeld in hoofdstuk 6 van de publicatie 'Brandbeveiligingsinstallaties', uitgave 2002, opgesteld door de Nederlandse Vereniging voor Brandweer en Rampenbestrijding (NVBR).

Deze publicatie is verkrijgbaar bij de uitgeverij van het Nederlands Instituut voor Brandweer en Rampenbestrijding (NIBRA), Kemperbergerweg 783, 6816 RW Arnhem, fax 026 3552427.

AFDELING 2.14 VERDERE BEPERKING VAN UITBREIDING VAN BRAND

2.23 Functionele eis (artikel 2.120 Bouwbesluit 2003)

Een bestaande woonwagen waarin wordt geslapen is zodanig dat uitbreiding van brand in verdergaande mate wordt beperkt dan bepaald in afdeling 2.13.

AFDELING 2.15 BEPERKING VAN ONTSTAAN VAN ROOK

2.24 Functionele eis (artikel 2.130 Bouwbesluit 2003)

2.24.1 Een bestaande woonwagen is zodanig dat het zich snel ontwikkelen van rook voldoende wordt beperkt.

2.24.2 Aan de in het eerste lid gestelde eis wordt voldaan door toepassing van de voorschriften, die in de artikelen 2.25 en 2.26 zijn gegeven.

2.25 Algemeen (artikel 2.131 Bouwbesluit 2003)

Een constructie-onderdeel heeft aan een zijde die grenst aan de binnenlucht, een rookproductie met een volgens NEN 6066 bepaalde rookdichtheid van ten hoogste 10 m⁻¹.

2.26 Vrijgesteld (artikel 2.133 Bouwbesluit 2003)

Op ten hoogste 5% van de totale oppervlakte van de constructie-onderdelen van elke afzonderlijke ruimte waarvoor volgens artikel 2.30 een eis geldt, is die eis niet van toepassing.

AFDELING 2.16 BEPERKING VAN VERSPREIDING VAN ROOK

2.27 Functionele eis (artikel 2.140 Bouwbesluit 2003)

Een bestaande woonwagen is zodanig dat verspreiding van rook voldoende wordt beperkt zodat op veilige wijze het aansluitende terrein kan worden bereikt.

AFDELING 2.17 VLUCHTEN BINNEN EEN ROOKCOMPARTIMENT EN EEN SUBBRAND-COMPARTIMENT

2.28 Functionele eis (artikel 2.150 Bouwbesluit 2003)

Een bestaande woonwagen is zodanig dat een rookcompartiment en een subbrandcompartiment op veilige wijze kunnen worden verlaten.

AFDELING 2.18 VLUCHTROUTES

2.29 Functionele eis (artikel 2.160 Bouwbesluit 2003)

Een bestaande woonwagen heeft voldoende vluchtroutes waarlangs bij brand een veilige plaats kan worden bereikt.

AFDELING 2.19 INRICHTING VAN ROOKVRIJE VLUCHTROUTES

2.30 Functionele eis (artikel 2.175 Bouwbesluit 2003)

Een bestaande woonwagen heeft zodanig ingerichte rookvrije vluchtroutes, dat in geval van brand snel en veilig kan worden gevluht.

AFDELING 2.20 VOORKOMING EN BEPERKING VAN ONGEVALLLEN BIJ BRAND

2.31 Functionele eis (artikel 2.188 Bouwbesluit 2003)

Een bestaande woonwagen is zodanig dat personen kunnen worden gered en brand kan worden bestreden.

AFDELING 2.21 BESTRIJDING VAN BRAND

2.32 Functionele eis (artikel 2.196 Bouwbesluit 2003)

Een bestaande woonwagen heeft zodanige voorzieningen voor de bestrijding van brand, dat brand binnen redelijke tijd kan worden bestreden.

AFDELING 2.24 TOEGANG VAN EEN BOUWWERK

Functionele eis (artikel 2.212 Bouwbesluit 2003)

n.v.t.

HOOFDSTUK 3 VOORSCHRIFTEN UIT HET OOGPUNT VAN GEZONDHEID

AFDELING 3.12 LUCHTVERVERSING VAN OVERIGE RUIMTEN

- 3.1 Functionele eis (artikel 3.74 Bouwbesluit 2003)
- 3.1.1 Een bestaande woonwagen heeft een zodanige voorziening voor luchtverversing voor een besloten ruimte voor centrale meetapparatuur voor gas en een ruimte met een netto inhoud van meer dan 3 m² voor het opslaan van afval, dat het ontstaan van een voor de gezondheid nadelige kwaliteit van de binnenlucht voldoende wordt beperkt.
- 3.1.2 Aan de in het eerste lid gestelde eis wordt voldaan door toepassing van de voorschriften, die in de artikelen 3.2 en 3.3 zijn gegeven.
- 3.2 Aanwezigheid (artikel 3.75 Bouwbesluit 2003)
Een besloten ruimte waarin zich centrale meetapparatuur voor gas bevindt, heeft een voor-ziening voor luchtverversing, bestaande uit een component voor toevoer van verse lucht en een component voor afvoer van binnenlucht.
- 3.3 Capaciteit (artikel 3.76 Bouwbesluit 2003)
Een voorziening voor luchtverversing van een besloten ruimte waarin zich centrale meetappa-ratuur voor gas bevindt, heeft een volgens NEN 8087 bepaalde capaciteit van ten minste 2 dm²/s per m³ netto inhoud van de bedoelde ruimte, met een minimum van 2 dm³/s.

AFDELING 3.14 AFVOER VAN ROOK

- 3.4 Functionele eis (artikel 3.100 Bouwbesluit 2003)
- 3.4.1 Een bestaande woonwagen waarin zich een opstelplaats voor een verbrandingstoestel bevindt, heeft een zodanige voorziening voor de afvoer van rook dat geen voor de gezondheid nadelige kwaliteit van de binnenlucht ontstaat.
- 3.4.2 Aan de in het eerste lid gestelde eis wordt voldaan door toepassing van de voorschriften, die in de artikelen 3.5 tot en met 3.9 zijn gegeven.
- 3.5 Aanwezigheid (artikel 3.101 Bouwbesluit 2003)
Een ruimte met een opstelplaats voor een verbrandingstoestel heeft een voorziening voor de afvoer van rook. Bij de toepassing van dit voorschrift blijft een opstelplaats voor een kook-toestel of een warmwatertoestel, met een nominale belasting van ten hoogste 15 kW, buiten beschouwing.
- 3.6 Capaciteit (artikel 3.102 Bouwbesluit 2003)
- 3.6.1 Een voorziening voor de afvoer van rook voor een opstelplaats voor verbrandingstoestellen met een totale nominale belasting van meer dan 130 kW, heeft een zodanige capaciteit, dat de verbranding in het toestel doeltreffend plaatsvindt. Een voorziening voor de afvoer van rook voor een opstelplaats voor verbrandingstoestellen met een totale nominale belasting van ten hoogste 130 kW heeft een volgens NEN 2757 bepaalde capaciteit, die niet kleiner is dan de totale normaalvolumestroom van de rook bij de nominale belasting van de verbrandings-toestellen die op die voorziening zijn aangewezen. De normaalvolumestroom van een open verbrandingstoestel wordt bepaald met formule 3.102.

Formule 3.102 (Bouwbesluit 2003)

$$q_{vn} = B \times 0,27 \times 10^{-3} \times n'$$

Waarin:

q_{vn} is de normaalvolumestroom in m³/s;

B is de nominale belasting van het toestel, in kW;

n' is de 'rekenwaarde verdunningsfactor rook' zoals aangegeven in tabel 3.102.

Tabel 3.102 (Bouwbesluit 2003)			
Verbrandingstoestel	brandstof	rekenwaarde verdunningsfactor van rook (n')	
		afvoer zonder ventilator	afvoer met ventilator
		[-]	[-]
gesloten vuur, zonder ventilator, met trekonderbreker	aardgas / butaan/ propaan	3,0	5,0
open vuur, zonder ventilator (blokkenvuurtoestel type II)	aardgas	12,5	12,5
gesloten vuur, zonder ventilator	olie (HBO I)	1,3	2,6
gesloten vuur, zonder ventilator	kolen, hout	2,0	4,0
Open vuur, zonder ventilator	vaste brandstof	10,0	10,0

- 3.6.2 In afwijking van het eerste lid, heeft een voorziening voor de afvoer van rook, als bedoeld in artikel 3.6, voor een open verbrandingstoestel met ventilator, met nominale belasting van ten hoogste 130 kW, een volgens NEN 2757 bepaalde afvoercapaciteit die gelijk is aan de door de toestelventilator opgewekte volumestroom.
- 3.6.3 Een combinatie van een component voor de afvoer van binnenlucht van een voorziening voor luchtverversing en een voorziening voor de afvoer van rook van een verbrandingstoestel heeft een volgens NEN 2757 bepaalde capaciteit, die gelijk is aan de hoogste waarde die geldt voor de component en de voorziening afzonderlijk.
- 3.6.4 Een CLV-systeem heeft een volgens NEN 2757 bepaald positief drukverschil tussen het afvoerkanaal voor rook en het toevoer kanaal voor verbrandingslucht.
- 3.7 Stromingsrichting (artikel 3.103 Bouwbesluit 2003)
De afgevoerde rook stroomt, bepaald volgens NEN 2757, vanaf de opstelplaats van een verbrandingstoestel naar de uitmonding van de voorziening voor de afvoer van rook. Bij de bepaling van de stromingsrichting blijven bouwwerken en andere daarmee gelijk te stellen belemmeringen, die op een ander perceel liggen, buiten beschouwing.
- 3.8 Rookdoorlatendheid (artikel 3.104 Bouwbesluit 2003)
Een overdrukvoorziening voor de afvoer van rook heeft, ter voorkoming van onaanvaardbare verspreiding van voor de gezondheid schadelijke of hinderlijke bestanddelen uit de rook door ondichtheden, een volgens NEN 2757 bepaalde toelaatbare rookdoorlatendheid bij een druk-verschil van 200 Pa, van ten hoogste $0,0056 \cdot 10^{-3} \text{ m}^3/\text{s}$ per m^2 inwendig oppervlak van de wand van de voorziening.
- 3.9 Kap (artikel 3.105 Bouwbesluit 2003)
Een voorziening voor de natuurlijke afvoer van rook, als bedoeld in artikel 3.6, is, ter voorkoming van het terugstromen van rook, voorzien van een goed functionerende kap.

AFDELING 3.18 DRINKWATERVOORZIENING

- 3.10 Functionele eis (artikel 3.123 Bouwbesluit 2003)
- 3.10.1 Een bestaande woonwagen heeft een zodanige voorziening voor drinkwater dat kan worden beschikt over water, geschikt voor menselijke consumptie en hygiëne.
- 3.10.2 Aan de in het eerste lid gestelde eis wordt voldaan door toepassing van de voorschriften, die in de artikelen 3.11 tot en met 3.13 zijn gegeven.

- 3.11 Aanwezigheid (artikel 3.124 Bouwbesluit 2003)
Een woonwagen heeft een voorziening voor drinkwater.
 - 3.12 Aansluitingen (artikel 3.125 Bouwbesluit 2003)
Een voorziening voor drinkwater heeft een aansluitmogelijkheid voor aansluiting op het distributienet voor drinkwater.
 - 3.13 Hygiëne (artikel 3.126 Bouwbesluit 2003)
Een voorziening voor drinkwater voldoet aan bij ministeriële regeling aangewezen voor-schriften.
-

HOOFDSTUK 4 VOORSCHRIFTEN UIT HET OOGPUNT VAN BRUIKBAARHEID

AFDELING 4.6 VERBLIJFSRUIMTE

- 4.1 Functionele eis (artikel 4.30 Bouwbesluit 2003)
- 4.1.1 Een bestaande woonwagen heeft een of meer verblijfsruimten die zodanig zijn dat daarin de voor de gebruiksfunctie kenmerkende activiteiten kunnen plaatsvinden.
- 4.1.2 Aan de in het eerste lid gestelde eis wordt voldaan door toepassing van de voorschriften, die in de artikelen 4.4 tot en met 4.6 zijn gegeven.
- 4.2 Aanwezigheid (artikel 4.31 Bouwbesluit 2003)
- 4.2.1 Een gebruiksfunctie heeft een of meer verblijfsruimten.
- 4.2.2 Een woonfunctie van een woonwagen heeft een totale vloeroppervlakte aan verblijfsruimte van ten minste 9,4 m².
- 4.3 Bereikbaarheid (artikel 4.32 Bouwbesluit 2003)
Een verblijfsruimte als bedoeld in artikel 4.4, tweede lid, is vanaf de toegang van de woon-functie bereikbaar via al dan niet gemeenschappelijke ruimten van de woonfunctie, zonder het betreden van een toiletruimte, badruimte of technische ruimte.
- 4.4 Afmetingen (artikel 4.33 Bouwbesluit 2003)
Een vloeroppervlakte van een verblijfsruimte heeft een hoogte boven de vloer van ten minste 2,1 m.

AFDELING 4.15 OPSTELPLAATS VOOR EEN AANRECHT EN OPSTELPLAATS VOOR EEN KOOKTOESTEL

- 4.5 Functionele eis (artikel 4.83 Bouwbesluit 2003)
- 4.5.1 Een bestaande woonwagen heeft opstelplaatsen voor een aanrecht en een kooktoestel, zodat vaatwerk kan worden gereinigd en voedsel en dranken kunnen worden bereid.
- 4.5.2 Aan de in het eerste lid gestelde eis wordt voldaan door toepassing van de voorschriften, die in de artikelen 4.8 en 4.9 zijn gegeven.
- 4.6 Aanwezigheid (artikel 4.84 Bouwbesluit 2003)
Een woonfunctie van een woonwagen heeft in dezelfde besloten ruimte een opstelplaats voor een aanrecht en een opstelplaats voor een kooktoestel.
- 4.7 Afmetingen (artikel 4.85 Bouwbesluit 2003)
- 4.7.1 Een opstelplaats voor een aanrecht als bedoeld in artikel 4.8, heeft een vloeroppervlakte van ten minste 0,7 m x 0,4 m.
- 4.7.2 Een opstelplaats voor een kooktoestel als bedoeld in artikel 4.8, heeft een vloeroppervlakte van ten minste 0,4 m x 0,4 m.

AFDELING 4.16 OPSTELPLAATS VOOR EEN STOOKTOESTEL

- 4.8 Functionele eis (artikel 4.90 Bouwbesluit 2003)
- 4.8.1 Een bestaande woonwagen heeft een opstelplaats voor een stooktoestel, zodat verwarmings-apparatuur kan worden geplaatst.
- 4.8.2 Aan de in het eerste lid gestelde eis wordt voldaan door toepassing van de voorschriften, die in de artikelen 4.11 en 4.12 zijn gegeven.
- 4.9 Aanwezigheid (artikel 4.91 Bouwbesluit 2003)
-

Een bestaande woonwagen heeft een al dan niet gemeenschappelijke opstelplaats voor een stooktoestel. Dit geldt niet indien de wagen kan worden aangesloten op een publieke voor-ziening voor verwarming.

4.10 Plaatsbepaling (artikel 4.9 Bouwbesluit 2003)

Een opstelplaats, als bedoeld in artikel 4.11, voor een open verbrandingstoestel, ligt niet in een toiletruimte of badruimte.

HOOFDSTUK 5 SLOTBEPALINGEN

5.1 Gebouwen met verschillende bestemmingen

Indien ingevolge dit voorschrift voor een bestaande woonwagen of een gedeelte van de wagen een eis is gesteld en de wagen of het gedeelte van de wagen deel uitmaakt van een ander bouwwerk waarvoor tegelijkertijd een andere eis is gesteld, geldt de zwaarste van de gestelde eisen.

5.2 Citeertitel

Dit voorschrift kan worden aangehaald als Technische (brand)veiligheidsvoorschriften voor bestaande woonwagens.

ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

§ 1.1 Definitie en begripsbepalingen

1.1 Definitie van een woonwagen

Een voor bewoning bestemd gebouw kan ingevolge artikel 1, lid 1, sub e, van de Woningwet, als woonwagen worden aangemerkt als deze is geplaatst op een standplaats als bedoeld in artikel 1, lid 1, sub h, van deze wet en in zijn geheel of in delen kan worden verplaatst. De afmetingen zijn niet nader beperkt. Evenmin zijn er nadere eisen gesteld met betrekking tot de wijze van verplaatsing.

Uit jurisprudentie blijkt dat ondanks het feit dat een woonwagen het uiterlijk heeft van een woning, deze toch als woonwagen in de zin van de Woningwet kan worden aangemerkt (ABRS 27 juni 1996, H01.95.0355, JG 96.0230).

Gelet op de in het Bouwbesluit uit oogpunt van veiligheid gegeven voorschriften, kan echter indirect worden afgeleid dat de wetgever met de voorschriften voor woonwagens relatief kleine bouwwerken bedoelt. Zo worden in tegenstelling tot de voorschriften voor andere (sub)gebruiksfuncties, voor de subgebruiksfunctie 'woonfunctie van een woonwagen' **géén** voorschriften gegeven omtrent:

- de sterkte van de bouwconstructies bij brand (respectievelijk de artikelen 2.8 voor nieuwbouw en 2.11 voor bestaande bouw),
- het voorkomen van het vallen van een vloer (respectievelijk de artikelen 2.14 voor nieuwbouw en 2.19 voor bestaande bouw),
- het veilig overbruggen van hoogteverschillen (respectievelijk de artikelen 2.23 voor nieuwbouw en 2.25 voor bestaande bouw),
- het veilig uitvoeren van een trap (respectievelijk de artikelen 2.27 voor nieuwbouw en 2.33 voor bestaande bouw),
- het veilig uitvoeren van een hellingbaan (respectievelijk de artikelen 2.38 voor nieuwbouw en 2.42 voor bestaande bouw).

Uit het bovenstaande kan worden geconcludeerd dat het Bouwbesluit onvoldoende waarborgen geeft voor de veiligheid van woonwagens met meerdere bouwlagen. In het Bouwbesluit wordt, uit oogpunt van brandveiligheid, met de 'woonfunctie van een woonwagen' dan ook uitsluitend woonwagens bedoeld die alleen op de begane grond een verblijfsgebied hebben. Een woonwagen met meerdere bouwlagen blijft dan weliswaar in de zin van de Woningwet een woonwagen en kan op een standplaats zijn geplaatst, maar zal uit oogpunt van brandveiligheid in het kader van deze voorschriften moeten worden beoordeeld als een ware het een 'woonfunctie **niet** van een woonwagen' (*woning*) in de zin van het Bouwbesluit.

1.2 Begripsbepalingen

1.2.2 Bouwconstructie

Een 'bouwconstructie' is elk deel van een bouwwerk dat is bestemd om belasting te dragen. Dit kan bijvoorbeeld zijn een dragende wand, een vloer, een trap of hellingbaan, een ruit of de dakconstructie. Onder 'belasting' wordt in dit verband verstaan elke oorzaak van krachten op of vervormingen in de bouwconstructie.

1.2.4 Bouwwerk (geen gebouw zijnde)

In het Bouwbesluit worden twaalf (hoofd)gebruiksfuncties onderscheiden, te weten elf functies voor gebouwen en één functie voor een bouwwerk geen gebouw zijnde. Het bouwwerk geen gebouw zijnde is niet gedefinieerd. In artikel 1 van de Woningwet is een gebouw gedefinieerd. Een definitie van een bouwwerk is opgenomen in de Modelbouwverordening van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. Voorts is hierover ruime jurisprudentie voorhanden. Uit een en ander volgt voldoende duidelijk wat een bouwwerk geen gebouw zijnde is. Een voorbeeld van een bouwwerk geen gebouw zijnde is een brug.

1.2.5 Brandcompartiment

Een brandcompartiment is bedoeld om gedurende een bepaalde tijd te voorkomen dat de brand zich verder kan uitbreiden dan het brandcompartiment waarin de brand is ontstaan. Binnen deze tijd kan de brandweer handelend optreden en voorkomen dat de brand een grotere omvang aanneemt dan de omvang van het compartiment. Tevens kunnen gebruikers deze tijd benutten om zich, buiten het compartiment waarin de brand is, in veiligheid te stellen.

Een brandcompartiment moet daarvoor aan diverse voorschriften voldoen. Onder meer zijn er voorschriften gesteld aan de weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag van een scheidingsconstructie tussen het brandcompartiment en een andere ruimte.

1.2.6 Brand- en rookvrije vluchtroute

Een brand- en rookvrije vluchtroute voldoet niet alleen aan de eisen die gelden voor een rook-vrije vluchtroute, maar ook aan eisen die voorkomen dat de vluchtroute vroegtijdig door brand wordt afgesneden.

1.2.7 Bijdrage tot brandvoortplanting

Om te voorkomen dat een beginnende brand zich snel uitbreidt langs het oppervlak van constructie-onderdelen, moet de bijdrage tot brandvoortplanting van een constructie-onderdeel beperkt worden. De bijdrage tot brandvoortplanting moet worden bepaald volgens NEN 6065. Deze norm voorziet erin dat de combinatie van bouwmaterialen die over een diepte van 0,15 m in een constructie-onderdeel is toegepast, aan een beproeving moet zijn onderworpen om de bijdrage tot brandvoortplanting van een constructie-onderdeel te kunnen vaststellen.

Omdat de brandvoortplanting van de bovenzijde van horizontale vlakken sterk afwijkt van die van niet-horizontale vlakken, moet de bijdrage tot brandvoortplanting aan deze zijde zijn bepaald volgens NEN 1775. Ingevolge deze norm moet de combinatie van bouwmaterialen die over een diepte van 0,03 m, grenzend aan het oppervlak van de vloer of tredenvlak, is toegepast, aan de beproeving zijn onderworpen.

1.2.8 CLV-systeem

Onder een CLV-systeem wordt verstaan het Combinatie-Luchttoevoer-Verbrandingsgas-afvoersysteem als bedoeld in NEN 2757. Dit systeem werkt op natuurlijke trek en bestaat uit een combinatie van een leiding voor de gemeenschappelijke toevoer van verbrandingslucht en een leiding of kanaal voor de gemeenschappelijke afvoer van rook. Het CLV-systeem is uitsluitend bestemd voor met gas gestookte toestellen die voorzien zijn van een ventilator.

1.2.16 Inwendige scheidingsconstructie

Een inwendige scheidingsconstructie is bijvoorbeeld een woningscheidende wand, een binnen-wand of een verdiepingscheidende vloer. Deuren, ramen, schachten, kanalen en kolommen, die in een inwendige scheidingsconstructie voorkomen, maken deel uit van die scheidings-constructie. Het gaat om het geheel van de constructie die de scheiding vormt tussen twee voor mensen toegankelijke ruimten.

1.2.18 Meetniveau

Het meetniveau is de bovenkant van het terrein ter plaatse van de toegang van een gebouw. Indien een gebouw slechts kan worden betreden via een trap of een hellingbaan, is het meet-niveau de hoogte van het terrein aan de voet van de trap of hellingbaan.

1.2.19 NEN

Het begrip 'NEN' dient ter aanduiding van een door de Stichting Nederlands Normalisatie-Instituut (voorheen NNI, nu bekend onder de naam NEN) als Nederlandse norm aanvaard en gepubliceerd document.

1.2.24 Nooddeur

Als gevolg van de afstemming van het Bouwbesluit 2003 met het Arbeidsomstandigheden-besluit is een definitie opgenomen van het begrip "nooddeur".

Een nooddeur is uitsluitend bestemd voor ontvluchten bij calamiteiten en zal niet voor regulier gebruik worden benut. Op grond van het Arbeidsomstandighedenbesluit moet een nooddeur met de vluchtrichting meedraaien en is de toepassing van een schuifdeur als nooddeur niet toegestaan voor een ruimte waarin wordt gewerkt met brandgevaarlijke of voor de gezondheid gevaarlijke stoffen. Daarom is in de artikelen 2.146, 2.148, 2.151, 2.152, 2.171 en 2.180 van het Bouwbesluit 2003, die alle op het ontvluchten betrekking hebben, een verbod opgenomen voor de toepassing van een schuifdeur als nooddeur.

Een nooddeur zal onder alle omstandigheden van **binnenuit** zonder sleutel moeten kunnen worden geopend, bijvoorbeeld door middel van een zogenoemde "panieksluiting", terwijl deze deur normaliter **niet** van buitenaf te openen is.

Wanneer een in een vluchtroute gelegen deur onder normale omstandigheden **ook** wordt benut voor het bereiken van ruimten, dan is er **geen** sprake van een nooddeur maar van een deur van een toegang die ook als vluchtdeur kan dienen. Het is daarom niet uitgesloten dat in bijvoorbeeld de **hoofdtoegang** of een andere toegang een **schuifdeur** wordt geplaatst.

1.2.25 Noodtrap

Een trap die niet bedoeld is om een ruimte in een bouwwerk te bereiken, maar uitsluitend om bij calamiteiten het bouwwerk te ontvluchten, hoeft niet aan alle eisen te voldoen van een reguliere trap. Om een dergelijke trap te kunnen onderscheiden van een reguliere trap, is het noodzakelijk deze als noodtrap te definiëren.

1.2.26 Rookcompartiment

Een brandcompartiment kan worden opgedeeld in rookcompartimenten. De indeling in rook-compartimenten heeft tot doel bij brand veilig vluchten zonder hinder van rook mogelijk te maken. De eisen die aan een rookcompartiment worden gesteld zorgen er voor dat de door de rook af te leggen weg niet te lang wordt.

1.2.29 Rookvrije vluchtroute

Onder een rookvrije vluchtroute wordt een route verstaan waarlangs de in een gebouw aanwezige personen zich bij brand zelfstandig in veiligheid kunnen stellen. Om te bewerkstelligen dat die personen bij het vluchten geen direct gevaar voor leven en gezondheid lopen, dient die route onder meer te voldoen aan voorschriften met betrekking tot rookwerendheid. Deze route mag uitsluitend over vloeren, hellingbanen of trappen voeren, omdat het gebruik van bepaalde mechanische voorzieningen zoals liften en roltrappen bij brand risico's met zich meebrengt.

1.2.30 Standplaats

De definitie van een standplaats is overgenomen uit artikel 1, lid 1, sub h, van hoofdstuk 1, Begripsbepalingen van de Woningwet. De gehele standplaats met de daarop bijbehorende bebouwing behoort volgens het Bouwbesluit tot één gebruiksfunctie, namelijk de 'woonfunctie van een woonwagen'.

1.2.33 Technische ruimte

Een ruimte voor het plaatsen van apparatuur die noodzakelijk is voor het functioneren van een gebouw. Een ruimte hoeft niet besloten te zijn om als technische ruimte te

kunnen functio-neren, want elke technische ruimte (besloten of niet besloten) moet bij een bepaalde omvang als brandcompartiment worden aangemerkt.

Voorbeelden zijn een meterruimte, een stookruimte, een ruimte waarin de airconditioning is geplaatst of een liftmachineruimte. Onder deze apparatuur worden niet verstaan de machines die zijn bestemd voor de bedrijfsmatige productie van goederen.

1.2.36 Uitwendige scheidingsconstructie

Als uitwendige scheidingsconstructie kunnen onder meer worden aangemerkt de gevel en het dak. Voorts is als uitwendige scheidingsconstructie bijvoorbeeld aan te merken de scheidings-constructie tussen een woning en een niet besloten verkeersruimte, zoals een galerij. De begane grondvloer van een woning of ander gebouw die boven een kruipruimte is gelegen, is niet als uitwendige scheidingsconstructie aan te merken, aangezien de vloer niet de scheiding vormt met de grond, de buitenlucht of het water.

1.2.37 Verblijfsgebied

Volgens het begrip verblijfsgebied moet, voor zover het gaat om het bouwen van gebouwen, een verblijfsruimte te allen tijde in een verblijfsgebied zijn gelegen. Met andere woorden, een verblijfsgebied kan worden opgedeeld in verblijfsruimten en andere ruimten.

Door het geven van voorschriften voor het verblijfsgebied, wordt een minimum niveau voor de verblijfsruimte gewaarborgd. Op deze wijze wordt zoveel mogelijk recht gedaan aan de vrije indeelbaarheid van het verblijfsgebied. De aanvrager van de bouwvergunning kan zelf aangeven welk deel van de gebruiksfunctie wordt benoemd als verblijfsgebied.

Voor een toelichting op het begrip verblijfsgebied niet bestemd voor het verblijven van mensen, wordt verwezen naar het overeenkomstig gestelde voor het begrip verblijfsruimte.

1.2.38 Verblijfsruimte

Als verblijfsruimten kunnen bijvoorbeeld worden aangemerkt: voor een kantoorgebouw de werkvertrekken voor administratieve werkzaamheden en voor een school de klaslokalen. Behalve voor het verblijven van mensen kan een verblijfsruimte in bepaalde gevallen zijn bedoeld voor activiteiten waarbij het verblijven van mensen geen rol van betekenis speelt. Dit is bijvoorbeeld het geval indien het opslaan van goederen de kenmerkende activiteit is (een pakhuis). Een dergelijke verblijfsruimte wordt in dit besluit aangegeven als een verblijfsruimte niet bestemd voor het verblijven van mensen. Voor deze ruimten gelden op de desbetreffende situatie afgestemde (lichtere) voorschriften.

Het Bouwbesluit kent, behalve een verblijfsruimte ook een verblijfsgebied niet bestemd voor het verblijven van mensen.

1.2.39 Verkeersroute

Een verkeersroute is bijvoorbeeld de route die vanaf een slaapkamer via een gang, een trap, de woonkamer en de hal naar de toegang van de woning voert.

Voor de verkeersroute geldt het volgende:

- De verkeersroute behoort bij de gebruiksfunctie die er op is aangewezen en moet aan de voorschriften die voor die gebruiksfunctie gelden voldoen.
- De ruimte waardoor een verkeersroute voert behoeft daarentegen niet tot de gebruiks-functie te horen.

Het is dus mogelijk dat voor de ruimte de voorschriften van een andere gebruiksfunctie gelden dan voor de route die er doorheen loopt. In dat geval gelden

voor het gedeelte van de route dubbele voorschriften waarbij aan de zwaarste zal moeten worden voldaan.

1.2.40 Verkeersruimte

Als een verkeersruimte kan bijvoorbeeld worden aangemerkt een gang, hal of portaal in een woning of een galerij, corridor of trappenhuis in een al of niet tot bewoning bestemde gebruiksfunctie. Als de ruimte waardoor een andere ruimte bereikt kan worden een verblijfs-gebied, een toiletruimte, een badruimte of een technische ruimte is, is deze ruimte niet een verkeersruimte doch een ruimte waardoor een verkeersroute voert.

1.2.41 Vloeroppervlakte

De vloeroppervlakte moet worden berekend overeenkomstig de in artikel 4.3 van NEN 2580 (Oppervlakten en inhouden van gebouwen Termen, definities en bepalingsmethoden) aangegeven en hieronder kort weergegeven methode voor het bepalen van de netto vloeroppervlakte.

1.2.48 Woonfunctie

Onder woonfunctie vallen ruimten die een woonbestemming hebben zoals vrijstaande woningen, eengezinswoningen, flat- of portiekwoningen, kamers in een studentenhuus en woonwagens. Een ruimte van een woonboot valt daar niet onder. Een woonschip is namelijk geen bouwwerk in de zin van de Woningwet.

1.2.49 Woongebouw

De definities zijn verruimd in die zin dat er geen sprake meer hoeft te zijn van een gebouw of een gedeelte van een gebouw met slechts één gebruiksfunctie. Met de gewijzigde formulering wordt beter recht gedaan aan de praktijk om andere gebruiksfuncties waaronder ook neven-functies gebruik te laten maken van de gemeenschappelijke verkeersroutes in dergelijke gebouwen. Die andere gebruiksfuncties zijn veelal op een of andere wijze verbonden met deze gebouwtypen, zoals in een woongebouw de bergingen (overige gebruiksfunctie) met de woningen, en in een hotel/restaurant de receptie (kantoorfunctie) of restaurant/bar (bijeenkomstfunctie) met de hotelkamers in het logiesgebouw.

Een woongebouw is bijvoorbeeld een bouwwerk waarin een portiek- of een galerijflat is gelegen. Ruimten met een andere gebruiksfunctie dan een woonfunctie, bijvoorbeeld de kelder- of garageboxen onder een flatgebouw, zijn geen onderdeel van een woongebouw als bedoeld in het Bouwbesluit.

1.3 Gemeenschappelijke ruimten of voorzieningen (artikel 1.2 Bouwbesluit 2003)

De aanduiding gemeenschappelijk wordt gebruikt bij gedeelten van een bouwwerk, ruimte of voorzieningen die ten dienste staan van meer dan een gebruiksfunctie. Dit kunnen dan zowel verschillende soorten gebruiksfuncties zijn als meerdere gebruiksfuncties van dezelfde soort.

Als gemeenschappelijke ruimte voor meerdere gebruiksfuncties van dezelfde soort is bijvoorbeeld aan te merken een gezamenlijke badruimte van een aantal studentenwoningen in een studentenflat. Alleen indien dat bij het desbetreffende voorschrift uitdrukkelijk is aangegeven, mag een ruimte of voorziening gemeenschappelijk zijn.

§ 1.2 Toepassing NEN, NEN-EN en aansluitvoorwaarden

1.5 Vervanging NEN door NEN-EN (artikel 1.4 Bouwbesluit 2003)

Ingevolge de EG-Richtlijn inzake voor de bouw bestemde producten kunnen door de Europese Commissie voor Normalisatie (CEN) zogenoemde geharmoniseerde

normen worden opgesteld die voor de Lid-Staten verbindend zijn. Die geharmoniseerde normen treden dan binnen een in de normen gestelde termijn in de plaats van de voor het desbetreffende onderwerp geldende Nederlandse norm. Ten einde te voorkomen dat in zo'n geval het onderhavige besluit moet worden gewijzigd, is in het eerste lid bepaald dat een dergelijke Europese norm in de plaats treedt van een NEN-norm. Op die manier kan snel en doeltreffend worden ingespeeld op ontwikkelingen die ter zake voortvloeien uit de richtlijn.

Niet uitgesloten is dat met het oog op een Europese geharmoniseerde norm moet kunnen worden afgeweken van een in het onderhavige besluit gegeven voorschrift. Te denken valt bijvoorbeeld aan een situatie waarin de klasse-indeling in een geharmoniseerde norm niet overeenkomt met een bij of krachtens dit besluit gegeven voorschrift. Derhalve is in het tweede lid voorzien in de mogelijkheid om bij ministeriële regeling ter zake voorschriften te geven. Daarmee blijft een snelle implementatie van Europese geharmoniseerde normen gewaarborgd.

§ 1.3 *Gelijkwaardigheidsbepaling*

1.6 Gelijkwaardigheidsbepaling (artikel 1.5 *Bouwbesluit 2003*)

Dit artikel biedt de aanvrager van een bouwvergunning de mogelijkheid om van een in het tweede tot en met zesde hoofdstuk gestelde prestatie-eis af te wijken. De aanvrager die een beroep op dit gelijkwaardigheidsartikel doet, moet ten genoegen van burgemeester en wet-houders aantonen dat het bouwwerk ten minste een zelfde mate van veiligheid, bescherming van de gezondheid, bruikbaarheid, energiezuinigheid en bescherming van het milieu biedt als is beoogd met het betrokken voorschrift.

Hoofdstuk 2 Voorschriften uit het oogpunt van veiligheid

Afdeling 2.1 Algemene sterkte van de bouwconstructie

2.1 Functionele eis (*artikel 2.5 Bouwbesluit 2003*)

In lijn met het nieuwbouwvoorschrift is in het eerste lid, de functionele eis voor constructieve veiligheid bij de bestaande bouw eveneens concreet gemaakt. Omdat de in NEN 6700 opge-nomen termijnen voor bestaande bouw niet passend zijn, is in de Regeling Bouwbesluit 2003 NEN 6700 voor bestaande bouw aangepast, waarmee voor een bestaand bouwwerk in principe een referentieperiode van 1 jaar geldt.

2.2 Belastingscombinaties bouwconstructie (*artikel 2.6 Bouwbesluit 2003*)

In tegenstelling tot het nieuwbouwvoorschrift hoeft een bestaand bouwwerk niet 'duurzaam' bestand te zijn tegen daarop werkende krachten. Het aspect 'duurzaam' slaat vooral op de toekomstwaarde van een nieuw bouwwerk. De aan deze duurzaamheid ten grondslag liggende termijnen zijn voor bestaande bouw niet passend. Bij bestaande bouw worden uitsluitend voorschriften gesteld aan de algemene sterkte van de bouwconstructie op de korte termijn.

Het eerste lid stelt voorschriften om te voorkomen dat een bouwwerk bezwijkt als gevolg van een combinatie van bepaalde gelijktijdig optredende permanente en veranderlijke belastingen. Permanente belastingen zijn bijvoorbeeld het eigen gewicht van de constructie. Veranderlijke belastingen zijn bijvoorbeeld belastingen door meubilair, machines en personen. Bij het berekenen van deze op de bouwconstructie werkzame krachten moet worden uitgegaan van NEN 6702. Niet alle belastingsgevallen van NEN 6702 kunnen op basis van dit normblad objectief worden vastgesteld. Voor deze overige gevallen moet NEN 6700 worden toegepast. De voorschriften van laatstgenoemde norm berusten op de waarschijnlijkheidsleer en hebben betrekking op alle bouwconstructies, ongeacht het materiaal waarvan zij zijn gemaakt.

Het tweede lid stelt dat voor de constructie van enkele ruimten en opstelplaatsen de fundamentele belastingscombinaties mogen worden bepaald volgens NEN 3859. Dit betekent dat met lagere grenswaarden kan worden volstaan dan die uit het eerste lid voortvloeien.

De voorschriften in dit artikel zijn gelijk aan de voorschriften in artikel 2.2 voor te bouwen bouwwerken en artikel 2.6 voor bestaande bouwwerken in het Bouwbesluit 2003.

2.3 Uiterste grenstoestand (*artikel 2.7 Bouwbesluit 2003*)

Dit artikel bevat bepalingsmethoden waarmee kan worden nagegaan of een bouwwerk voldoet aan de eisen van het eerste of tweede artikel van deze afdeling. Het eerste lid verwijst naar normen waarin eigenschappen van bekende materialen zijn vastgelegd. In die normen is beschreven hoe de op een bouwconstructie aangrijpende krachten daarin doorwerken wat betreft momenten, normaal- en dwarskrachten en spanningen. Deze doorwerking, die mede afhankelijk is van de stijfheid van de bouwconstructie, wordt respons genoemd. Voorts bevatten deze normen rekenregels waarmee kan worden bepaald welke maximale momenten, normaal- of dwarskrachten of combinaties daarvan in de bouwconstructie kunnen worden opgenomen. Met deze rekenregels wordt de zogenoemde capaciteit van een bouwconstructie bepaald. Wanneer de aldus bepaalde respons groter is dan de capaciteit, is er sprake van het overschrijden van een uiterste grenstoestand.

In het tweede lid is geregeld dat, indien volgens het tweede lid van artikel 2.2 toepassing wordt gegeven aan NEN 3859 van de eveneens in deze NEN aangegeven bepalingsmethoden gebruik moet worden gemaakt.

Het toevoegen van het derde lid biedt meer duidelijkheid voor de praktijk bij de toepassing van materialen en innovatieve oplossingen waarin de door het

Bouwbesluit 2003 aangestuurde TGB's niet voorzien. Hiermee is de situatie weer zoals deze gold tijdens het "oude" Bouwbesluit.

De voorschriften in dit artikel zijn gelijk aan de voorschriften in artikel 2.4 voor te bouwen bouwwerken en artikel 2.7 voor bestaande bouwwerken van het Bouwbesluit 2003.

Afdeling 2.2 Sterkte bij brand

2.4 Functionele eis (artikel 2.11 en 2.8 NB Bouwbesluit 2003)

In artikel 2.8, eerste lid en artikel 2.11 eerste lid van het Bouwbesluit 2003, is bepaald dat een te bouwen respectievelijk een bestaand bouwwerk een bouwconstructie moet hebben die zodanig is dat het bouwwerk bij brand gedurende redelijke tijd kan worden verlaten en door-zocht, zonder dat er gevaar voor instorting is.

In de tabellen van het tweede lid van de artikelen 2.8 en 2.11 worden echter voor de sub- gebruiksfunctie 'woonfunctie gelegen in woonwag en' geen voorschriften aangewezen.

Omdat de artikelen 2.8 en 2.11 van het Bouwbesluit 2003 **géén** derde lid hebben dat verklaart dat in dat geval de functionele eis niet van toepassing is, moet er **wel** aan de functionele eis van het eerste lid worden voldaan. Er zal in dit geval ten genoegen van burgemeester en wethouders moeten worden aangetoond dat aan de functionele eis van het eerste lid is voldaan.

Afdeling 2.3 Vloerafscheiding

Functionele eis (artikel 2.19 en 2.14 NB Bouwbesluit 2003)

In artikel 2.14, eerste lid en artikel 2.19 eerste lid van het Bouwbesluit 2003, is bepaald dat een te bouwen respectievelijk een bestaand bouwwerk voorzieningen moet bevatten waardoor het van een vloer vallen voldoende wordt voorkomen.

Dit voorschrift geldt echter **niet** voor een nieuw te plaatsen of een bestaande woonwag en, omdat in tabel 2.14 voor nieuwbouw en tabel 2.19 voor bestaande bouw:

- de subgebruiksfunctie 'woonfunctie van een woonwag en' niet wordt aangestuurd, en
- in het derde lid van de artikelen 2.14 en 2.19 is bepaald, dat in dat geval de functionele eis in het eerste lid van deze artikelen niet van toepassing is.

Afdeling 2.4 Overbrugging van hoogteverschillen

Functionele eis (artikel 2.25 en 2.23 NB Bouwbesluit 2003)

In artikel 2.23, eerste lid en artikel 2.25, eerste lid van het Bouwbesluit 2003, is bepaald dat een te bouwen respectievelijk een bestaand bouwwerk voorzieningen moet hebben voor het veilig overbruggen van hoogteverschillen.

Dit voorschrift geldt echter **niet** voor een nieuw te plaatsen of een bestaande woonwag en, omdat in tabel 2.23 voor nieuwbouw en tabel 2.25 voor bestaande bouw:

- de subgebruiksfunctie 'woonfunctie van een woonwag en' niet wordt aangestuurd, en
- in het derde lid van de artikelen 2.23 en 2.25 is bepaald, dat in dat geval de functionele eis in het eerste lid van deze artikelen niet van toepassing is.

Afdeling 2.5 Trap

Functionele eis (artikel 2.33 en 2.27 NB Bouwbesluit 2003)

In artikel 2.27, eerste lid en artikel 2.33, eerste lid van het Bouwbesluit 2003, is bepaald dat een te bouwen respectievelijk bestaande trap die een hoogteverschil van meer dan 0,21 m dan wel 0,22 m overbrugt, veilig kan worden gebruikt.

Dit voorschrift geldt echter **niet** voor een trap van een woonwag en, omdat in tabel 2.27 voor nieuw-bouw en tabel 2.33 voor bestaande bouw:

- de subgebruiksfunctie 'woonfunctie van een woonwag en' niet wordt aangestuurd, en
-

- in het derde lid van de artikelen 2.27 en 2.33 is bepaald, dat in dat geval de functionele eis in het eerste lid van deze artikelen niet van toepassing is.

Afdeling 2.6 Hellingbaan

Functionele eis (artikel 2.42 en 2.38 NB Bouwbesluit 2003)

In artikel 2.38, eerste lid en artikel 2.42, eerste lid van het Bouwbesluit 2003, is bepaald dat een te bouwen respectievelijk bestaande hellingbaan die een hoogteverschil van meer dan 0,21 m dan wel 0,22 m overbrugt, veilig kan worden gebruikt.

Dit voorschrift geldt echter **niet** voor een hellingbaan van een woonwagen, omdat in tabel 2.38 voor nieuwbouw en tabel 2.42 voor bestaande bouw:

- de subgebruiksfunctie 'woonfunctie van een woonwagen' niet wordt aangestuurd, en
- in het derde lid van de artikelen 2.38 en 2.42 is bepaald, dat in dat geval de functionele eis in het eerste lid van deze artikelen niet van toepassing is.

Afdeling 2.7 Elektrische- en noodstroomvoorziening

2.6 Aanwezigheid (artikel 2.53 en 2.47 NB Bouwbesluit 2003)

Dit artikel regelt de aanwezigheid van een elektrische installatie. Een elektrische installatie is voor de meeste gebruiksfuncties voorgeschreven. Onder de gebruiksfuncties waarvoor geen elektrische installatie is voorgeschreven vallen bijvoorbeeld opslagloodsen,abri's en garages bij woningen.

Het voorschrift in dit artikel is gelijk aan de prestatie-eis voor nieuwbouw in artikel 2.47, eerste lid en de prestatie-eis voor bestaande bouw in artikel 2.53, eerste lid, van het Bouwbesluit 2003.

2.7 Aansluitingen (artikel 2.54 Bouwbesluit 2003)

Dit artikel regelt de minimum omvang van een voorgeschreven elektrische installatie. De installatie moet een aansluitpunt hebben waarmee zij kan worden aangesloten op het openbare elektriciteitsnet. Dit aansluitpunt wordt in het Bouwbesluit 'aansluitmogelijkheid' genoemd in onderscheid van de aansluitpunten voor de gebruiker. Voorschriften omtrent de daadwerkelijke aansluiting zijn opgenomen in de gemeentelijke bouwverordening.

Het voorschrift in dit artikel is gelijk aan de prestatie-eis voor bestaande bouw in artikel 2.54 van het Bouwbesluit 2003.

2.8 Veiligheid (artikel 2.55 en 2.49 NB Bouwbesluit 2003)

Met het voldoen aan de bij ministeriële regeling aangewezen model-aansluitvoorwaarden voor elektrische energie van EnergieNed wordt gerealiseerd dat elektriciteitsvoorzieningen veilig en van voldoende omvang zijn. Alle installaties, ook die niet in het Bouwbesluit zijn voorgeschreven, moeten aan deze voorschriften voldoen.

Het voorschrift in dit artikel is gelijk aan de prestatie-eis voor nieuwbouw in artikel 2.49, eerste lid, en de prestatie-eis voor bestaande bouw in artikel 2.55, eerste lid, van het Bouwbesluit 2003.

Afdeling 2.8 Verlichting

Functionele eis (artikel 2.63 en 2.56 NB Bouwbesluit 2003)

In artikel 2.56, eerste lid en artikel 2.63, eerste lid, van het Bouwbesluit 2003, is bepaald dat een te bouwen respectievelijk een bestaand bouwwerk een zodanige verlichtingsinstallatie moet hebben dat het bouwwerk veilig kan worden verlaten, en sociaal veilig en bruikbaar is. Dit voorschrift geldt echter **niet** voor een nieuw te plaatsen of een bestaande woonwagen, omdat in tabel 2.56 voor nieuwbouw en tabel 2.63 voor bestaande bouw:

- de subgebruiksfunctie 'woonfunctie van een woonwagen' niet wordt aangestuurd, en
-

- in het derde lid van de artikelen 2.56 en 2.63 is bepaald, dat in dat geval de functionele eis in het eerste lid van deze artikelen niet van toepassing is.

Afdeling 2.9 Gasvoorziening

2.10 Veiligheid (artikel 2.74 en 2.71 NB Bouwbesluit 2003)

Een installatie moet voldoen aan de in de ministeriële regeling aangewezen model-aansluit-voorwaarden voor gas van EnergieNed. Hiermee wordt beoogd dat de installatie veilig en van voldoende omvang is.

Het voorschrift in dit artikel is gelijk aan de prestatie-eis voor nieuwbouw in artikel 2.71 en de prestatie-eis voor bestaande bouw in artikel 2.74 van het Bouwbesluit 2003.

Afdeling 2.10 Beweegbare constructie-onderdelen

2.12 Hoogte (artikel 2.76 NB Bouwbesluit 2003)

Met dit artikel wordt beoogd te voorkomen dat beweegbare onderdelen van bouwwerken, zoals ramen, deuren en luiken, gevaar opleveren bij vluchten uit het bouwwerk, dan wel voor voorbijgangers en langskomende verkeer.

Het voorschrift in dit artikel is gelijk aan de prestatie-eis in artikel 2.76, vijfde lid voor te bouwen bouwwerken van het Bouwbesluit 2003.

Afdeling 2.11 Beperking van het ontstaan van een brandgevaarlijke situatie

2.14 Stookplaats (artikel 2.89 en 2.82 NB Bouwbesluit 2003)

Met dit artikel wordt beoogd te voorkomen dat er op of in de nabijheid van een stookplaats brand ontstaat. De NEN 6061 omschrijft deze stookplaats als een plaats die op grond van zijn constructie en inrichting bestemd is voor open verbranding van vaste brandstoffen op cellulose-basis. Feitelijk gezien wordt hiermee een open haard bedoeld. Er kan bij een open haard brand ontstaan wanneer bijvoorbeeld materialen spontaan tot ontbranding komen als gevolg van hittestraling aan de oppervlakte van constructies in de nabijheid van die haard. Voorts kan er brand ontstaan wanneer een materiaal, ook als het zich bevindt in het binnenste van een constructie-onderdeel, wordt blootgesteld aan een hoge temperatuur. Om zo'n brand te voorkomen wordt geëist dat er op die plaatsen waar een te grote hittestraling kan optreden dan wel de temperatuur een te hoge waarde kan bereiken, materialen zijn toegepast die niet kunnen branden.

De voorschriften in dit artikel zijn gelijk aan de prestatie-eisen voor nieuwbouw in artikel 2.82 en de prestatie-eisen voor bestaande bouw in artikel 2.89 van het Bouwbesluit 2003.

2.15 Rookafvoer (artikel 2.90 Bouwbesluit 2003)

Voorzieningen voor de afvoer van rook, zoals een schacht, koker of kanaal, mogen niet de oorzaak zijn van een beginnende brand. Het eerste lid bevat de eis dat een rookgasafvoer luchtdicht moet zijn, bepaald volgens NEN 8062. Dit betekent dat zo'n schacht, koker of kanaal een beproeving op luchtdoorlatendheid zoals omschreven in die norm moet kunnen doorstaan.

Het tweede lid bevat de eis, dat het materiaal waarvan een rookgasafvoer is gemaakt en dat kan zijn blootgesteld aan een temperatuur van meer dan 363 K (= 90° C), onbrandbaar moet zijn. Dit voorschrift geldt niet voor materiaal in de nabijheid van de rookafvoer. Op grond van NEN 8062, waarnaar is verwezen, is namelijk al uitgesloten dat een dergelijke temperatuur zich kan voordoen aan de buitenzijde van de voorziening. Voor het kunnen optreden van een temperatuur van meer dan 363 K zijn bepalend de temperaturen die bij de beproeving volgens NEN 6061 worden bereikt en niet wat men voor het praktische gebruik verwacht.

De voorschriften in dit artikel zijn gelijk aan de prestatie-eisen voor bestaande bouw in artikel 2.90, eerste en tweede lid, van het Bouwbesluit 2003.

Afdeling 2.12 Beperking van ontwikkeling van brand

2.17 Binnenoppervlak (artikel 2.99 en 2.92 NB Bouwbesluit 2003)

Dit artikel heeft als doel te voorkomen dat een beginnende brand zich snel uitbreidt langs het binnenoppervlak van constructie-onderdelen van een bouwwerk. Hierdoor zou voor gebruikers van dat bouwwerk onvoldoende tijd kunnen overblijven om het bouwwerk veilig te verlaten. Het voorschrift houdt in dat de bijdrage tot brandvoortplanting van een constructie-onderdeel moet voldoen aan de in dit artikel aangegeven klasse.

De bijdrage tot brandvoortplanting van een constructie-onderdeel moet worden bepaald volgens de NEN 6065. In deze norm is bepaald dat om de bedoelde bijdrage te kunnen vast-stellen het samenstel van bouwmaterialen dat over een diepte van 0,15 m in een constructie-onderdeel is toegepast, aan een beproeving moet zijn onderworpen.

Het voorschrift in dit artikel is gelijk aan de prestatie-eis voor nieuwbouw in artikel 2.92 en de prestatie-eis voor bestaande bouw in artikel 2.99 van het Bouwbesluit 2003.

2.18 Buitenoppervlak (artikel 2.100 en 2.93 NB Bouwbesluit 2003)

Voor dit artikel geldt hetzelfde als hierboven is gesteld met betrekking tot artikel 2.17. Hier gaat het echter om de zijde van constructie-onderdelen die grenst aan de buitenlucht.

Het voorschrift in dit artikel is gelijk aan de prestatie-eis voor nieuwbouw in artikel 2.93, eerste lid, en de prestatie-eis voor bestaande bouw in artikel 2.100 van het Bouwbesluit 2003.

2.19 Beloopbaar vlak (artikel 2.101 en 2.94 NB Bouwbesluit 2003)

De brandvoortplanting van de bovenzijde van horizontale, met inbegrip van flauw hellende, vlakken wijkt sterk af van die van niet-horizontale vlakken. Daarom bepaalt het eerste lid dat de voorschriften van de artikelen 2.17 en 2.18 daarvoor niet gelden en bevat het tweede lid een speciale eis in de plaats daarvan. Met het oog op het afwijkend brandgedrag van deze constructie-onderdelen moet hun bijdrage tot de brandvoortplanting, zo blijkt uit het tweede lid en uit NEN 6082, zijn bepaald volgens NEN 1775. Volgens deze norm moet het samenstel van bouwmaterialen dat is toegepast over een dikte van 0,03 m, zoals gemeten vanaf het oppervlak van de vloer, het tredevlak of de hellingbaan, aan de beproeving zijn onderworpen.

De voorschriften in dit artikel zijn gelijk aan de prestatie-eisen voor nieuwbouw in artikel 2.94 en de prestatie-eisen voor bestaande bouw in artikel 2.101 van het Bouwbesluit 2003.

2.20 Vrijgesteld (artikel 2.102 en 2.95 NB Bouwbesluit 2003)

Voor het kunnen toepassen van plinten, stopcontacten en andere kleine constructie-onderdelen, zoals lichtarmaturen, brand- en rookmelders, bevat dit artikel een uitzondering op de voorgaande eisen inzake brandvoortplanting. Deze houdt in, dat die eisen niet van toepassing zijn op een percentage van de oppervlakte van de toe te passen constructie-onderdelen. Een concentratie van de bedoelde vrijgestelde oppervlakte op één plaats is uiteraard niet de bedoeling.

De voorschriften in dit artikel zijn gelijk aan de voorschriften voor nieuwbouw in artikel 2.95 en de voorschriften voor bestaande bouw in artikel 2.102 van het Bouwbesluit 2003.

Afdeling 2.13 Beperking van uitbreiding van brand

2.22 Weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag (artikel 2.110 en 2.106 NB Bouwbesluit 2003)

Het uitgangspunt van dit artikel is het beginsel van gelijke rechten voor iedere burger. Dit beginsel leidt ertoe dat bij het plaatsen van een woonwag en rekening moet worden gehouden met een identieke, doch spiegelsymmetrisch op een nominale afstand van 5 m geplaatste woonwag en. Hiermee wordt bereikt dat voor een nieuw te plaatsen woonwag en de verplichte weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag (WBDBO) van ten minste 30 minuten onafhankelijk is van de plaats van een woonwag en op de standplaats, terwijl toch een redelijke mate van brandveiligheid is gewaarborgd. Er wordt dus bij het plaatsen van een woonwag en het bepalen van de WBDBO géén rekening gehouden met een afstand tot een perceelsgrens, zoals dat bij het oprichten van een bouwwerk wél het geval is.

In tabel 2.110 van het Bouwbesluit 2003, wordt voor bestaande bouw de subgebruiks-functie 'woonfunctie van een woonwag en' niet aangestuurd. Het resultaat daarvan is dat er voor bestaande woonwag en géén prestatie-eis voor de WBDBO is gegeven. Het ontbreken van voorschriften op dit gebied heeft in de praktijk tot gevolg gehad, dat de onderlinge afstanden tussen woonwag en op vele plaatsen te klein is geworden, waardoor de WBDBO tussen deze wag en onaanvaardbaar laag is. Dit heeft tot gevolg dat er bij brand door brand-overslag meerdere woonwag en tegelijk uit zullen branden, waarbij er meerdere slachtoffers kunnen vallen.

Artikel 2.110, eerste lid, van het Bouwbesluit 2003 stelt echter als functionele eis dat een bestaand bouwwerk zodanig moet zijn dat de uitbreiding van brand voldoende wordt beperkt. Omdat dit artikel **géén** derde lid heeft dat verklaart dat de functionele eis in het eerste lid niet van toepassing is als in tabel 2.110 de onderhavige gebruiksfunctie niet wordt aangestuurd, moet er **wel** aan de functionele eis van het eerste lid worden voldaan. Er zal in dit geval ten genoegen van burgemeester en wethouders moeten worden aangetoond dat aan de functionele eis van het eerste lid is voldaan.

Om eigenaren en gebruikers van woonwag en niet afhankelijk te laten zijn van de plaatsing of de bouwkundige staat van naburige woonwag en, is hier gekozen voor de prestatie-eis voor nieuw te plaatsen woonwag en in artikel 2.106 zesde lid van het Bouwbesluit 2003.

Het voorschrift in het eerste lid van dit artikel is gelijk aan het voorschrift in het zesde lid van artikel 2.106 van het Bouwbesluit 2003. Het voorschrift is bedoeld om gedurende een bepaalde tijd te voorkomen dat een brand zich verder kan uitbreiden dan het vooraf bepaalde maximale uitbreidingsgebied van een brand, of makkelijker gezegd: te voorkomen dat een brand in een woonwag en zich uitbreidt naar andere woonwag en. Dit kan worden gerealiseerd door woonwag en op voldoende afstand van elkaar te plaatsen, of door de gevels van de woonwag en voldoende brandwerend te maken. Dit principe wordt uitgedrukt met de term 'Weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag', vaak afgekort tot 'WBDBO'.

'Brandoverslag' betekent in dit verband de uitbreiding van brand via de buitenlucht, terwijl met

'branddoorslag' wordt bedoeld de uitbreiding van brand via een traject dat niet via de buiten-lucht loopt, maar via ruimten of door scheidingsconstructies. De WBDBO wordt uitgedrukt in minuten. Voor woonwag en wordt een tijdsduur van 30 minuten aangehouden. Binnen deze tijd wordt de brandweer geacht handelend op te treden en te voorkomen dat de brand een grotere omvang aanneemt dan gewenst.

Of de vereiste weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag wordt bereikt, kan worden bepaald volgens de norm NEN 6068. Deze norm geeft een ingewikkelde methode voor de bepaling van de weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag tussen ruimten. Vaak wordt gewerkt met praktijkrichtlijnen om te beoordelen of constructies voldoende brandwerend zijn, of dat er voldoende veilige afstand

aanwezig is. Een vuistregel die voor lage gebouwen wordt gehanteerd, is dat '5 m veilige afstand' overeenkomt met 30 minuten, en 10 m afstand overeen komt met 60 minuten WBDBO.

In het tweede lid van dit artikel is bepaald dat de vereiste WBDBO van ten minste 30 minuten van een woonwagen naar een andere bestaande woonwagen wordt geacht te zijn bereikt, als afstand tussen een woonwagen en een andere woonwagen ten minste 5 m bedraagt.

Bij een veilige afstand tussen woonwagens onderling van ten minste 5 m hoeven er dus géén aanvullende maatregelen en voorzieningen te worden getroffen.

Als de in het eerste en tweede lid bedoelde werkelijke afstand **minder** bedraagt dan 5 m, moeten er **aanvullende** maatregelen worden getroffen. In het derde lid van dit artikel worden een aantal oplossingen beschreven waarmee een gelijkwaardige veiligheid kan worden bereikt als beoogd in de eerste twee leden van dit artikel.

Gelijkwaardige oplossing I (brandwerende afscheiding)

De eenvoudigste en waarschijnlijk goedkoopste oplossing is het bouwen van een afscheiding met een brandwerendheid van ten minste 30 minuten tussen de woonwagens die te dicht op elkaar staan.

Van een gemetselde wand uitgevoerd in steenachtig waterbestendig materiaal hoeft de gelijkwaardigheid niet te worden aangetoond. Een dergelijke wand voldoet zonder meer.

Als er wordt besloten om een ander materiaal toe te passen zal de aanvrager met een bij het product behorend attest moeten aantonen dat met de constructie de vereiste brandwerendheid wordt bereikt en aannemelijk worden gemaakt dat de constructie gedurende 30 minuten niet geheel of gedeeltelijk bezwijkt.

Gelijkwaardige oplossing II (brandwerende buitenwanden)

Wanneer woonwagens op een afstand van minder dan 5 meter van elkaar zijn gesitueerd, kan het zo zijn dat de vlammen van een brandende woonwagen contact maken met een andere woonwagen. Om te voorkomen dat door vlamcontact of door warmtestraling de gevel van een andere woonwagen vlam vat, moet deze gevel betere eigenschappen met betrekking tot het beperken van ontwikkeling van brand hebben dan bij een onderlinge afstand van 5 m het geval is. De bijdrage tot brandvoortplanting moet in deze situaties voldoen aan klasse 2, terwijl bij een onderlinge afstand van meer dan 5 m, klasse 4 voldoende is.

De bijdrage tot brandvoortplanting van een constructie-onderdeel moet worden bepaald volgens de NEN 6065. In deze norm is bepaald dat om de bedoelde bijdrage te kunnen vast-stellen, het samenstel van bouwmaterialen dat over een diepte van 0,15 m in een constructie-onderdeel is toegepast aan een beproeving moet zijn onderworpen. Materiaal dat voldoet aan klasse 4 kan sterk bijdragen tot brandvoortplanting, terwijl materiaal dat voldoet aan klasse 2 maar zwak kan bijdragen tot brandvoortplanting. Onbrandbare materialen zoals steen, beton, staal en glas voldoen hier vanzelfsprekend aan. Houten constructie-onderdelen zullen pas voldoen als het soortelijk gewicht van het hout meer bedraagt dan 790 kg per kubieke meter. Bij kunststoffen zijn de brandeigenschappen afhankelijk van de soort kunststof en de wijze van verwerking. Van houten en kunststoffen materialen dient een beproevingsrapport te worden overleg van een erkend onderzoeksinstituut (*bijvoorbeeld TNO*) waaruit blijkt dat het materiaal een volgens NEN 6065 bepaalde bijdrage tot brandvoortplanting bezit, die voldoet aan de klasse 2. Leveranciers van materialen kunnen meestal in deze informatie voorzien.

Als brandoverslag niet kan worden voorkomen door een veilige afstand in acht te nemen, kan dat wel door de gevels van de woonwagens die te dicht bij elkaar staan 15 minuten brand-werend uit te voeren. Dit geldt dan voor de hele gevel, dus ook voor eventuele gevelopeningen zoals ramen. De brandwerendheid kan worden bepaald met een test overeenkomstig NEN 6069. Maar er zijn ook praktijkrichtlijnen voor de brandwerendheid. Een constructie van een houten regelwerk met aan de

binnenzijde gipsplaat, tussen de regels onbrandbare isolatie zoals steenwol, en aan de buitenzijde multiplex met een afwerking die voldoet aan klasse 2 van de bijdrage tot brandvoortplanting, kan bijvoorbeeld al voldoende minuten brandwerend zijn. Met wat kleine aanpassingen aan houten kozijnen en ramen, en het aanbrengen van brandwerende beglazing kunnen de gevelopeningen ook brandwerend worden gemaakt. Van bijzondere constructies moet een beproevingsrapport worden overlegd waaruit blijkt dat de constructie ten minste 15 minuten brandwerend is. In dit voorschrift worden gelet op de kortere afstand tussen gevels voor gevelopeningen hogere eisen gesteld dan normaal het geval is. Bij de aanschaf van brandwerende beglazing dient hier goed op te worden gelet.

Als het noodzakelijk of wenselijk is dat een raam beweegbaar blijft, moeten dusdanige voorzieningen worden getroffen dat er geen brandoverslag kan plaatsvinden. Door uitsluitend aan de bovenzijde scharnierende uitzetramen met een spleetstand van maximaal 0,1 m toe te staan, wordt bereikt dat in geval van brand bij geopende stand de uitbreiding van vlammen grotendeels wordt tegengegaan. De vlammen worden in tegenstelling tot bij een klepraam of een tuimelraam aan de bovenzijde door het brandwerende glas en de brandwerende constructie van het raamkozijn grotendeels afgeschermd.

Om een eventuele brand snel te kunnen ontdekken, moet(en) in elke verblijfsruimte van een woonwagen (een) rookmelder(s) worden geplaatst. Als een rookmelder rook detecteert, geeft deze een akoestisch signaal zodat de in de woonwagen aanwezig personen worden gewaarschuwd. Deze rookmelders moeten zijn aangesloten op het lichtnet. Dat houdt in dat rookmelders die uitsluitend door een batterij worden gevoed, niet zijn toegestaan. De rook-melders moeten voldoen aan de norm NEN 2555. Het verdient de voorkeur om de rook-melders aan te laten leggen door een erkende installateur. Hierdoor wordt de kwaliteit en daarmee ook de betrouwbaarheid van de installatie gewaarborgd en is de kans dat de rookmelders bij brand ook daadwerkelijk zullen functioneren het grootst. Verder zal daardoor de kans op onnodig alarm, bijvoorbeeld ten gevolge van stoomvorming bij koken en/of douchen worden voorkomen.

In vele gevallen bevindt zich de toegang van een woonwagen aan de lange zijde van de woon-wagen. Als dat het geval is moet er in geval van brand altijd langs een brandende woonwagen worden gevluht. Omdat bij kleinere veiligheidsafstanden tussen woonwagens de bewoners van naastgelegen woonwagens bij brand ook gevaar kunnen lopen moet er een speciale akoestische signaalgever worden aangebracht waarvan het signaal goed hoorbaar is in naast-gelegen woonwagens. Ook voor dit onderdeel van de installatie heeft het de voorkeur dat deze door een erkende installateur wordt aangelegd.

Gelijkwaardige oplossing III (woningsprinklers)

In plaats van veiligheidsafstanden en brandwerende voorzieningen kunnen ook automatische blusinstallaties met woningsprinklers worden aangebracht. Hierbij worden op een waterleiding sprinklerkoppen gemonteerd waaruit water gaat stromen als bij de sprinklerkoppen een temperatuur van zo'n 70°C wordt bereikt. Het water zal ervoor zorgen dat de brand beperkt blijft. Voor woningsprinklers gelden speciale eisen en het is verplicht deze aan te laten leggen door een erkende installateur.

Het betreft hier een, in vergelijking met klassieke sprinklersystemen, eenvoudige installatie die tegen beperkte kosten kan worden aangelegd.

Afdeling 2.14 Verdere beperking van uitbreiding van brand

2.23 Functionele eis (artikel 2.120 en 2.115 NB Bouwbesluit 2003)

In artikel 2.115, eerste lid en artikel 2.120, eerste lid van het Bouwbesluit 2003, is bepaald dat een te bouwen respectievelijk een bestaand bouwwerk waarin wordt geslapen, zodanig is dat uitbreiding van brand in verdergaande mate wordt beperkt dan bepaald in paragraaf 2.13.

In de tabellen van het tweede lid van de artikelen 2.115 en 2.120 worden echter voor de subgebruiksfunctie 'andere woonfunctie', waartoe in deze artikelen een woonwagen behoort, geen voorschriften aangewezen. Omdat de artikelen 2.115 en 2.120 van het Bouwbesluit 2003 **géén** derde lid hebben dat verklaart dat in dat geval de functionele eis niet van toepassing is, moet er **wel** aan de functionele eis van het eerste lid van deze artikelen worden voldaan.

Er zal in dit geval ten genoegen van burgemeester en wethouders moeten worden aangetoond

dat aan de functionele eis van het eerste lid is voldaan.

Afdeling 2.15 Beperking van ontstaan van rook

2.25 Algemeen (artikel 2.131 en 2.126 NB Bouwbesluit 2003)

Bij een beginnende brand kan het zicht in een woonwagen als gevolg van een snelle en hevige rookontwikkeling sterk beperkt raken. Hierdoor ontstaat het gevaar dat gebruikers zich moei-lijk kunnen oriënteren bij hun pogingen de woonwagen te ontluchten. Om dit te voorkomen wordt in het onderhavige artikel een algemene eis gesteld aangaande de maximaal toegestane rookproductie van een naar een ruimte toegekeerde zijde van een constructie-onderdeel. Deze eis is gekoppeld aan een klasse van de bijdrage tot brandvoortplanting. Dit vindt zijn oorzaak in het feit dat de totale hoeveelheid rook die bij een brand vrijkomt afhankelijk is van het oppervlak aan constructie-onderdelen dat brandt.

Voor de bepaling van deze rookproductie, die is uitgedrukt in termen van rookdichtheid, bevat NEN 6066 een beproevingsmethode. Voorwerp van deze beproeving is de combinatie van bouwmaterialen die is toegepast in een constructie-onderdeel, over een dikte van 6,5 cm, gemeten vanaf het oppervlak.

Het voorschrift in dit artikel is gelijk aan de prestatie-eis voor nieuwbouw in artikel 2.126, eerste lid, en de prestatie-eis voor bestaande bouw in artikel 2.131 van het Bouwbesluit 2003.

2.26 Vrijgesteld (artikel 2.133 en 2.128 NB Bouwbesluit 2003)

De bedoeling van dit artikel is het mogelijk te maken dat plinten, stopcontacten en andere kleine constructie-onderdelen, zoals lichtarmaturen, brand- en rookmelders, kunnen worden toegepast. De vrijgestelde oppervlakte mag echter, gemiddeld gezien, geen onevenredig grote rookproductie hebben. Verder is het niet de bedoeling dat de bedoelde oppervlakte aan constructie-onderdelen van een ruimte op één plaats in die ruimte is geconcentreerd.

Het voorschrift in dit artikel is gelijk aan het voorschrift voor nieuwbouw in artikel 2.128 en het voorschrift voor bestaande bouw in artikel 2.133 van het Bouwbesluit 2003.

Afdeling 2.16 Beperking van verspreiding van rook

2.27 Functionele eis (artikel 2.140 en 2.134 NB Bouwbesluit 2003)

In artikel 2.134, eerste lid van het Bouwbesluit 2003, is bepaald dat een te bouwen bouwwerk zodanig is dat bij brand rook zich niet binnen korte tijd kan verspreiden naar een ander deel van het bouwwerk zodat op veilige wijze het aansluitende terrein kan worden bereikt.

De functionele eis in het eerste lid van artikel 2.140 luidt: "Een bestaand bouwwerk is zodanig dat verspreiding van rook voldoende wordt beperkt zodat op veilige wijze het aansluitende terrein kan worden bereikt".

In de tabellen van het tweede lid van de artikelen 2.134 en 2.140 worden echter voor de subgebruiksfunctie 'woonfunctie van woonwagen' geen voorschriften aangewezen. Omdat de artikelen 2.134 en 2.140 van het Bouwbesluit 2003 **géén**

derde lid hebben dat verklaart dat in dat geval de functionele eis niet van toepassing is, moet er **wel** aan de functionele eis van het eerste lid van deze artikelen worden voldaan.

Er zal in dit geval ten genoegen van burgemeester en wethouders moeten worden aangetoond dat aan de functionele eis van het eerste lid is voldaan.

Afdeling 2.17 Vluchten binnen een rookcompartiment en een subbrandcompartiment

2.28 Functionele eis (artikel 2.150 en 2.145 NB Bouwbesluit 2003)

In artikel 2.145, eerste lid van het Bouwbesluit 2003, is bepaald dat een te bouwen bouwwerk zodanig is dat een rookcompartiment en een subbrandcompartiment voldoende snel en veilig kunnen worden verlagen.

De functionele eis in het eerste lid van artikel 2.150 luidt: "Een bestaand bouwwerk is zodanig

dat een rookcompartiment en een subbrandcompartiment op veilige wijze kunnen worden verlaten".

In de tabellen van het tweede lid van de artikelen 2.145 en 2.150 worden echter voor de subgebruiksfunctie 'woonfunctie van woonwag en' geen voorschriften aangewezen. Omdat de artikelen 2.145 en 2.150 van het Bouwbesluit 2003 **géén** derde lid hebben dat verklaart dat in dat geval de functionele eis niet van toepassing is, moet er **wel** aan de functionele eis van het eerste lid van deze artikelen worden voldaan.

Er zal in dit geval ten genoegen van burgemeester en wethouders moeten worden aangetoond dat aan de functionele eis van het eerste lid is voldaan.

Afdeling 2.18 Vluchtroutes

2.29 Functionele eis (artikel 2.160 en 2.153 NB Bouwbesluit 2003)

In artikel 2.153, eerste lid en artikel 2.160, eerste lid van het Bouwbesluit 2003, is bepaald dat een te bouwen respectievelijk een bestaand bouwwerk voldoende vluchtroutes heeft waarlangs bij brand een veilige plaats kan worden bereikt.

In de tabellen van het tweede lid van de artikelen 2.153 en 2.160 worden echter voor de subgebruiksfunctie 'woonfunctie van een woonwag en' geen voorschriften aangewezen. Omdat de artikelen 2.153 en 2.160 van het Bouwbesluit 2003 **géén** derde lid hebben dat verklaart dat in dat geval de functionele eis niet van toepassing is, moet er **wel** aan de functionele eis van het eerste lid van deze artikelen worden voldaan.

Er zal in dit geval ten genoegen van burgemeester en wethouders moeten worden aangetoond dat aan de functionele eis van het eerste lid is voldaan.

Afdeling 2.19 Inrichting van rookvrije vluchtroutes

2.30 Functionele eis (artikel 2.175 en 2.166 NB Bouwbesluit 2003)

In artikel 2.166, eerste lid en artikel 2.175, eerste lid van het Bouwbesluit 2003, is bepaald dat een te bouwen respectievelijk een bestaand bouwwerk zodanig is dat personen kunnen worden gered en brand kan worden bestreden.

In de tabellen van het tweede lid van de artikelen 2.166 en 2.175 worden echter voor de subgebruiksfunctie 'woonfunctie van een woonwag en' geen voorschriften aangewezen. Omdat de artikelen 2.166 en 2.175 van het Bouwbesluit 2003 **géén** derde lid hebben dat verklaart dat in dat geval de functionele eis niet van toepassing is, moet er **wel** aan de functionele eis van het eerste lid van deze artikelen worden voldaan.

Er zal in dit geval ten genoegen van burgemeester en wethouders moeten worden aangetoond dat aan de functionele eis van het eerste lid is voldaan.

Afdeling 2.20 Voorkoming en beperking van ongevallen bij brand

2.31 Functionele eis (artikel 2.188 en 2.183 NB Bouwbesluit 2003)

In artikel 2.183, eerste lid en artikel 2.188, eerste lid van het Bouwbesluit 2003, is bepaald dat een te bouwen respectievelijk een bestaand bouwwerk zodanig is dat personen kunnen worden gered en brand kan worden bestreden.

In de tabellen van het tweede lid van de artikelen 2.183 en 2.188 worden echter voor de subgebruiksfunctie 'woonfunctie van een woonwagen' geen voorschriften aangewezen. Omdat de artikelen 2.183 en 2.188 van het Bouwbesluit 2003 **géén** derde lid hebben dat verklaart dat in dat geval de functionele eis niet van toepassing is, moet er **wel** aan de functionele eis van het eerste lid van deze artikelen worden voldaan.

Er zal in dit geval ten genoegen van burgemeester en wethouders moeten worden aangetoond dat aan de functionele eis van het eerste lid is voldaan.

Afdeling 2.21 Bestrijding van brand

2.32 Functionele eis (artikel 2.196 en 2.190 NB Bouwbesluit 2003)

In artikel 2.190, eerste lid en artikel 2.196, eerste lid van het Bouwbesluit 2003, is bepaald dat een te bouwen respectievelijk een bestaand bouwwerk zodanige voorzieningen voor de bestrijding van brand heeft, dat brand binnen redelijke termijn kan worden bestreden.

In de tabellen van het tweede lid van de artikelen 2.190 en 2.196 worden echter voor de subgebruiksfunctie 'woonfunctie van een woonwagen' geen voorschriften aangewezen. Omdat de artikelen 2.190 en 2.196 van het Bouwbesluit 2003 **géén** derde lid hebben dat verklaart dat in dat geval de functionele eis niet van toepassing is, moet er **wel** aan de functionele eis van het eerste lid van deze artikelen worden voldaan. Er zal in dit geval ten genoegen van burgemeester en wethouders moeten worden aangetoond dat aan de functionele eis van het eerste lid is voldaan.

Afdeling 2.24 Toegang van een gebouw

Functionele eis (artikel 2.212 en 2.210 NB Bouwbesluit 2003)

In artikel 2.210, eerste lid van het Bouwbesluit 2003, is bepaald dat een te bouwen bouwwerk met een gemeenschappelijke verkeersruimte zodanige voorzieningen heeft dat veel voorkomende criminaliteit wordt tegengegaan. De functionele eis in het eerste lid van artikel 2.212 luidt: "Een bestaand bouw-werk met een afsluitbare gemeenschappelijke verkeersruimte heeft zodanige voorzieningen dat veel voorkomende criminaliteit wordt tegengegaan".

Dit voorschrift geldt echter **niet** voor een nieuw te plaatsen of een bestaande woonwagen, omdat in tabel 2.210 voor nieuwbouw en tabel 2.212 voor bestaande bouw:

- de subgebruiksfunctie 'andere woonfunctie', waartoe in deze artikelen een woonwagen behoort, niet wordt aangestuurd, en
- in het derde lid van de artikelen 2.210 en 2.212 is bepaald, dat in dat geval de functionele eis in het eerste lid van deze artikelen niet van toepassing is.

Hoofdstuk 3 Voorschriften uit het oogpunt van gezondheid

Afdeling 3.12 Luchtverversing van overige ruimten

3.2 Aanwezigheid (artikel 3.75 Bouwbesluit 2003)

Ventilatie is niet alleen voor een verblijfsruimte, toiletruimte en badruimte noodzakelijk, maar ook voor een aantal andere ruimten in een gebruiksfunctie. Deze ruimten zijn weliswaar niet bestemd voor langdurig verblijf van mensen, maar kunnen door de aard van hun gebruik een verhoogde kans op verontreiniging of andersoortig gevaar voor de gezondheid van de gebruikers opleveren.

Dit artikel regelt de aanwezigheid van een voorziening waarmee die andere ruimten in een gebruiksfunctie langs natuurlijke of mechanische weg kunnen worden geventileerd.

Ook is het nodig dat meterruimten voor gasvoorzieningen worden geventileerd om ontplof-fingsgevaar te voorkomen. Tenslotte is ventilatie voorgeschreven voor grote opslagruimten voor afval, teneinde de kans te beperken dat er door de opslag van grote hoeveelheden afval stankhinder in de gebruiksfunctie ontstaat.

Anders dan in de nieuwbouwvoorschriften is aan de luchtverversing van een besloten gemeenschappelijke verkeersruimte geen eis gesteld. De reden hiervan is dat hiervoor tot dusver geen eis heeft gegolden en een verplichting om alsnog te voldoen aan zodanige eis te ver zou voeren. Het voorschrift in dit artikel is gelijk aan de prestatie-eis voor bestaande bouw in artikel 3.75 van het Bouwbesluit 2003.

3.3 Capaciteit (artikel 3.76 Bouwbesluit 2003)

Met dit artikel wordt beoogd dat de door de mens en door afval veroorzaakte verontreiniging en verhitting van de lucht in een gebouw op een aanvaardbaar peil worden gehouden, concentratie van ontplofbare gassen wordt voorkomen en geurstoffen in voldoende mate worden afgevoerd. Het bevat daartoe eisen aan de capaciteit van de voorziening voor luchtverversing die in het voorgaande artikel is voorgeschreven. De capaciteit wordt bepaald volgens NEN 8087. Deze norm staat toe dat ook naden en kieren als ventilatievoorziening worden aange-merkt. Het voorschrift in dit artikel is gelijk aan de prestatie-eis voor bestaande bouw in artikel 3.76 van het Bouwbesluit 2003.

Afdeling 3.14 Afvoer van rook

3.5 Aanwezigheid (artikel 3.101 Bouwbesluit 2003)

Dit artikel regelt de aanwezigheid van voorzieningen voor de afvoer van rook bij opstelplaatsen voor verbrandingstoestellen die op gas, olie of vaste brandstof worden gestookt. Het gaat hierbij om voorzieningen zoals kanalen en uitmondingen. Van deze eis zijn uitgezonderd in een verblijfsruimte gelegen opstelplaatsen voor kook- en warmwatertoestellen met gering vermogen, dit zijn in het algemeen toestellen voor huishoudelijk gebruik. Voor een dergelijke situatie is een bij normale verbranding noodzakelijke afvoer van met rookgas verontreinigde binnenlucht geregeld in artikel 3.56, tweede lid van het Bouwbesluit 2003.

De bedoeling van de eis is te bereiken dat de bij normale verbranding vrijkomende dampen, gassen en fijne vaste deeltjes naar buiten worden afgevoerd. Hierbij kan worden gedacht aan waterdamp, onverbrand gas, zwaveldioxide en roet.

3.6 Capaciteit (artikel 3.102 Bouwbesluit 2003)

De vereiste afvoervoorzieningen moeten voldoende capaciteit hebben om de bij verbranding vrijkomende dampen, gassen en fijne vaste deeltjes te kunnen afvoeren. Voor alle afvoervoorzieningen geldt de algemene eis van voldoende capaciteit.

Omdat vaak rekening moet worden gehouden met een nog onbekend verbrandingstoestel, wordt een capaciteit vereist die voldoende is voor een fictief 'standaard' verbrandingstoestel.

Bij het berekenen van de benodigde capaciteit van opstelplaatsen voor een kook-, stook- en warmwatertoestel moet worden uitgegaan van een op gas gestookt toestel. De in rekening te brengen belasting van dit toestel mag niet lager zijn dan is aangegeven.

In tabel 3.102 worden voor verschillende typen verbrandingstoestellen de bijbehorende rekenwaarden aangegeven voor de verdunningsfactor van rook. Alle typen verbrandings-toestellen zijn zonder (toestel)ventilator in aanmerking genomen. Bij de rekenwaarden is onderscheid gemaakt tussen afvoeren zonder en met ventilator, dat wil zeggen tussen natuurlijke en mechanische afvoer.

3.7/3.8 Stromingsrichting / Rookdoorlatendheid (artikelen 3.103 en 3.104 Bouwbesluit 2003)

De inrichtingseisen die deze artikelen aan de afvoervoorziening stellen, hebben als doel te voorkomen dat dampen, gassen of fijne vaste deeltjes zich tijdens de afvoer naar buiten alsnog binnen verspreiden. Verder wordt ermee beoogd te voorkomen dat de concentratie van rook ter plaatse van instroomopeningen van een luchttoevoervoorziening voor luchtverversing te hoog wordt.

3.9 Kap (artikel 3.105 Bouwbesluit 2003)

Bij het bepalen van de stromingsrichting volgens artikel 3.7 hoeft geen rekening te worden gehouden met omliggende bebouwing en andere obstakels buiten het perceel. Daardoor kan afgevoerde rook door valwinden eventueel toch terugstromen in de gebruiksfunctie. Met een goed functionerende kap kan dit worden tegengegaan.

Afdeling 3.18 Drinkwatervoorziening

3.11 Aanwezigheid (artikel 3.124 Bouwbesluit 2003)

Dit artikel regelt de aanwezigheid van een drinkwaterinstallatie. Een drinkwaterinstallatie is niet slechts noodzakelijk voor menselijke consumptie, maar ook voor de lichamelijke hygiëne. Zo is er in alle gebruiksfuncties waarvoor een toiletvoorziening nodig wordt geacht ook een drinkwaterinstallatie nodig.

3.12 Aansluitingen (artikel 3.125 Bouwbesluit 2003)

Dit artikel regelt de minimum omvang van een drinkwaterinstallatie. Er moet een aansluitpunt zijn waarmee de installatie kan worden aangesloten op het distributienet van drinkwater. Dit aansluitpunt wordt in de voorschriften 'aansluitmogelijkheid' genoemd om het onderscheid tot uiting te laten komen met de aansluitpunten voor de gebruiker. Of de installatie daadwerkelijk moet zijn aangesloten op het distributienet of niet, is geregeld in de gemeentelijke bouwverordening. Voor bestaande bouwwerken wordt niet de minimum omvang van de installatie (aansluitpunten) voorgeschreven. De reden hiervan is dat daarvoor in het verleden geen wettelijke verplichtingen hebben gegolden.

Een installatie dient aansluitpunten te hebben voor elk in het bouwwerk aanwezig waterverbruikend toestel, zoals een kraan boven het aanrecht, het bad of de douche, een wastafel, een warmwatertoestel en een waterspoelinrichting van een toiletpot. Ook moeten de in het bouwwerk aanwezige brandslanghaspels zijn aangesloten op de drinkwaterinstallatie.

3.13 Hygiëne (artikel 3.126 Bouwbesluit 2003)

Het doel van dit artikel is te bereiken dat drinkwaterinstallaties water leveren van een kwaliteit die ter plaatse van de tappunten geschikt is voor de menselijke consumptie en hygiëne. Een drinkwaterinstallatie moet voldoen aan de in de ministeriële regeling

aangewezen model-aan-sluitvoorwaarden van de Vereniging van Exploitanten van Waterleidingbedrijven in Nederland, waarmee NEN 1006 van toepassing wordt verklaard.

Hoofdstuk 4 Voorschriften uit het oogpunt van bruikbaarheid

Afdeling 4.6 Verblijfsruimte

4.2 Aanwezigheid (artikel 4.31 Bouwbesluit 2003)

Het doel van dit artikel is te waarborgen dat gebruiksfuncties een of meer qua afmetingen bruikbare ruimten bevatten voor de activiteiten die voor die gebruiksfunctie kenmerkend zijn. Wat de voorschriften voor specifieke ruimten betreft, vereist het eerste lid dat er in minimaal één verblijfsruimte voldoende ruimte ten behoeve van een voor die gebruiksfunctie kenmerkende activiteit is. Voor woningen en woonwagens is dit het wonen, ten behoeve waarvan er ruimte moet zijn voor een minimale zitgelegenheid. Bij het bepalen van de minimaal vereiste afmetingen van deze zitgelegenheid is uitgegaan van een potentiële bezettingsgraad van ten hoogste twee personen. In het tweede lid zijn eisen gesteld voor de aanwezigheid en oppervlakten van verblijfsruimten in een woonwagen.

De voorschriften in dit artikel zijn gelijk aan de prestatie-eisen voor bestaande bouw in artikel 4.31 van het Bouwbesluit 2003.

4.3 Bereikbaarheid (artikel 4.32 Bouwbesluit 2003)

Dit artikel geldt voor iedere woonfunctie. Het houdt in dat men om bij een verblijfsruimte te komen niet genoodzaakt mag zijn door een toiletruimte, badruimte of technische ruimte te lopen. Overigens sluit deze eis niet uit dat de verblijfsruimte ook rechtstreeks toegankelijk is vanuit de genoemde ruimten.

Het voorschrift in dit artikel is gelijk aan de prestatie-eis voor bestaande bouw in artikel 4.32 van het Bouwbesluit 2003.

4.4 Afmetingen (artikel 4.33 Bouwbesluit 2003)

Dit artikel geeft de hoogte aan die een verblijfsruimte ten minste moet hebben om geschikt te zijn voor het verrichten van de voor de betrokken gebruiksfunctie kenmerkende activiteiten.

Het voorschrift in dit artikel is gelijk aan de prestatie-eis voor bestaande bouw in het vierde lid van artikel 4.33 van het Bouwbesluit 2003.

Afdeling 4.15 Opstelplaats voor een aanrecht en opstelplaats voor een kooktoestel

4.6 Aanwezigheid (artikel 4.84 Bouwbesluit 2003)

Dit artikel staat toe, dat de opstelplaatsen voor aanrecht en kooktoestel niet binnen de woon-functie liggen, maar in een besloten ruimte daarbuiten, bijvoorbeeld in een schuur of een voorzieningengebouw op een standplaats voor een woonwagen.

4.7 Afmetingen (artikel 4.85 Bouwbesluit 2003)

De volgens het eerste lid minimaal vereiste afmetingen van de opstelplaats voor het aanrecht in de woonfunctie zijn zodanig, dat één persoon de voor de maaltijdbereiding noodzakelijke handelingen kan verrichten. Krachtens het tweede lid moet een opstelplaats voor een gemeenschappelijk aanrecht langer zijn dan voor een aanrecht voor een individuele woning.

Afdeling 4.16 Opstelplaats voor een stooktoestel

4.9 Aanwezigheid (artikel 4.91 Bouwbesluit 2003)

Dit artikel bevat de aanwezigheidseis van een opstelplaats voor bijvoorbeeld een haard of een cv-ketel. Deze opstelplaats kan er zijn voor een of meer verschillende gebruiksfuncties. De opstelplaats is niet vereist indien de gebruiksfunctie kan worden verwarmd door middel van een publieke voorziening zoals bijvoorbeeld stadsverwarming.

4.10 Plaatsbepaling (artikel 4.92 en 4.88 NB Bouwbesluit 2003)

In dit artikel zijn voorschriften gegeven met betrekking tot de situering van de voorgeschreven opstelplaats voor een stooktoestel.

Op grond van artikel 4.11 mag een voorgeschreven opstelplaats in de gebruiksfunctie zelf liggen, maar ook daarbuiten. In dit artikel worden beperkingen gesteld aan de keuze van de ruimten waarin men de opstelplaats kan situeren. Het is niet toegestaan een opstelplaats voor een open verbrandingstoestel te situeren in een toilet- of badruimte, zulks met het oog op het gebruik van deze ruimten en de veelal beperkte oppervlakte.
